

РІК LV, Ч. 12

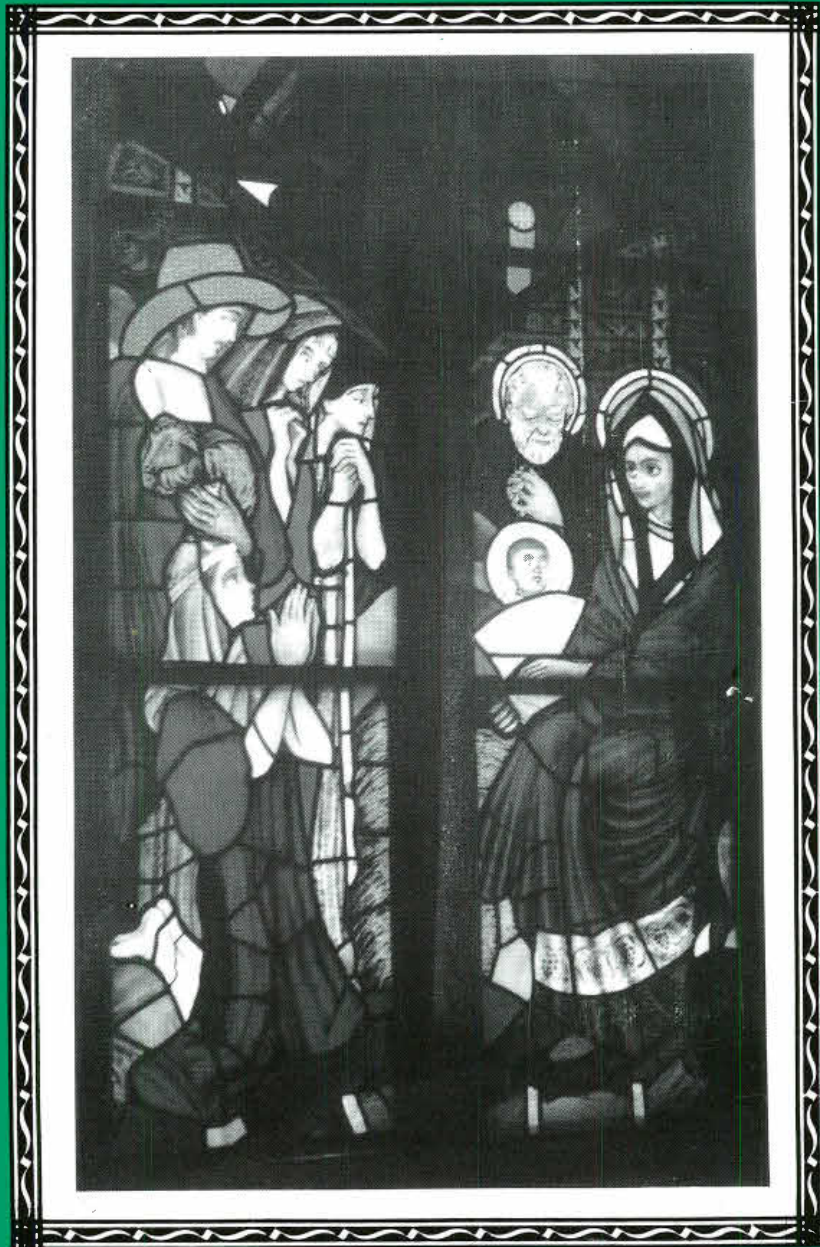
ГРУДЕНЬ — 1998 — DECEMBER

№ 12, VOL. LV

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

PIK LV

ГРУДЕНЬ

Ч. 12

Виходить раз у місяць

видає

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Неприбуткова організація

Засновник Українського Музею в Нью-Йорку

Головний редактор — **Ірена Чабан**

Редактор англійської частини — **Тамара Стадниченко**

Редакційна колегія:

Анна Кравчук — Голова Союзу Українок Америки

Марта Богачевська-Хом'як

Любов Волинець

Анна-Галія Горбач

Іванна Рожанковська

Ярослава Рубель — член Екзекутиви СУА
для справ преси

Адреса редакції: 108 Second Avenue
New York, NY 10003

Тел.: (212) 674-5508 Факс: (212) 254-2672

Адміністратор-бухгалтер **М. Оріся Яцусь**
Тел/факс: (732) 441-9377

Річна передплата в США

Для членів СУА \$ 25.00

Для інших передплатників \$ 30.00

Поодинокі число \$ 3.00

В країнах поза межами США US \$ 40.00

ЗМІСТ

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ! СЛАВИМО ЙОГО!	
Віктор Кордун. 10 Різдвяний псалом	1
Галина Стельмашук. Поруйновані святині відроджуються	1
Стефанія Павлишин. Василь Барвінський	3
Надія Світлична. Ніна Строката в пам'яті і в серці	6
Роксоляна Зорівчак. Перекладна творчість Джорджа Генрі Борроу в контексті українських культурних зв'язків ..	8
Тетяна Неліна. Мої і ваші земляки	10
Анна-Галія Горбач. із німецько-культурного калейдоскопу	11
Ярослава Рубель. Засідання Головної Управи СУА	12
Вісті з Централі	14
Our Life	
Gina M. Tabasso. Sviata Vechera/Christmas Eve	15
Anna Krawczuk. 107th International Convention of General Federation of Women's Clubs	16
Iryna T. Rishko. Harvard in America, Harvard in Ukraine	17
Helene Turkewicz-Sanko. Lisova Pisnia. The Forest Song in Drama and Film	18
Letters to the Editor	20
Dr. Ihor Magun. Aging Gracefully	21
Subject index to volume LIV-1998	22
Христя Навроцька. Наше харчування	23
Дописи округ і відділів	24
Пожертви	26
Посмертні згадки	29
Нашим дітям	30
Покажчик до LV річника журналу "Наше Життя" 1998р.	32

*Ілюстрації Зоряни Сохачької-Атлантової.
Illustrations by Zoriana Sokhatska-Atlantova.*

*На обкладинці: Володимир Шаленко. Богородиця. Храм свв.
Ольги і Єлисавети. Вітраж, фрагмент. 1997.
On the cover: Volodymyr Shalenko. Nativity of the Blessed
Virgin. 1997.*

OUR LIFE

VOL. LV

DECEMBER

№ 12

Published by

UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

Non-profit organization

Founders of The Ukrainian Museum in New York, N.Y.

Editor-in-Chief — **Irena Chaban**

English Editor — **Tamara Stadnychenko**

Contributing Editors:

Anna Krawczuk — UNWLA Inc. President

Martha Bohachevsky Chomiak

Anna-Halia Horbach

Iwanna Rozankowskyj

Jaroslawa Rubel — UNWLA Inc. Press Chair

Lubow Wolynets

Editorial Office: 108 Second Avenue
New York, NY 10003

Tel.: (212) 674-5508 Fax: (212) 254-2672

Business administrator: **M. O. Jacus**

Tel/Fax: (732) 441-9377

Annual subscription in the USA for UNWLA members .. \$ 25.00

Annual subscription in the USA for other subscribers ... \$ 30.00.

Annual subscription in countries other
than USA \$40.00 US currency.

Single copy \$3.00

*Просимо всіх дописувачів посилати до редакції тільки оригінали дописів,
статтей. Згідно з журналістичною практикою, не подається копій, що були
поміщені чи переспані до інших видань.*

*Незамовлених матеріялів редакція не повертає, а також не веде листування
з приводу невикористаних матеріялів.*

*Редакція застерігає за собою право скорочувати прислані матеріяли і ви-
правляти мову. Статті, підписані прізвищем чи псевдонімом автора, не завжди
відповідають поглядам редакції.*

*Передруки і переклади матеріялів з "Нашого Життя" дозволені за поданням
джерела.*

На адресі, поміщеній на журналі, є зазначено, доки заплачена передплата.

*Усі редакційні матеріяли просимо пересилати на адресу редакції, з поміткою
"редакторів".*

Кошти вироблення кліш покривають дописувачі.

*Дописи просимо писати виразно, через два інтервали, зокрема чітко імена і
прізвища поданих осіб.*

Редакція приймає за домовленням, тел.: 1-212-674-5508.

"OUR LIFE" (USPS 414-660) is published monthly (except August) by Ukrainian National
Women's League of America, Inc., 108 Second Avenue, New York, NY. 10003
ISSN 0740-0225

Periodicals Postage Paid at New York, NY and at additional mailing offices.
(USPS 414-660)

Postmaster: send address changes to

"OUR LIFE", 108 Second Ave., New York, NY 10003

© Copyright 1998 Ukrainian National Women's League of America, Inc.

Printed by Computoprint Corp., 35 Harding Ave., Clifton, NJ 07011
Tel.: (973) 772-2166 Fax: (973) 772-1963 e-mail: computopr@aol.com

ХРИСТОС РОЖДАЄТЬСЯ!

СЛАВІМО ЙОГО!

ВІТАЄМО ВСІХ ЛЮДЕЙ ДОБРОЇ ВОЛІ! БАЖАЄМО ВЕСЕЛИХ І РАДІСНИХ СВЯТ!

Головна Управа Союзу Українок Америки
Редакційна Колегія "Нашого Життя"

10 РІЗДВЯНИЙ ПСАЛОМ

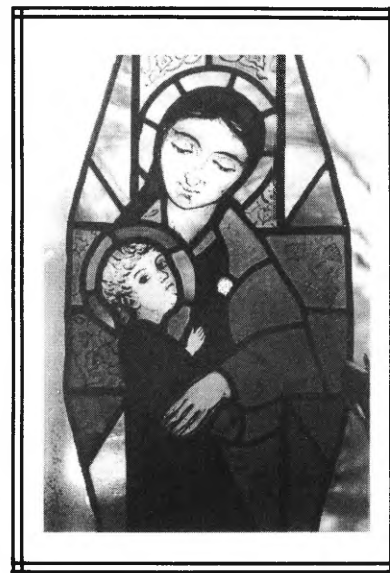
З непорочного лона — аж із неба небес,
затиснувши в жменці малесеньке злякане сонце,
народився Син Божий серед самоти на соломі!
Зашуміли народи, як сиві правічні ліси:
Пломенистий Вітер їх усіх сколихнув — і попадали
ницьма,
і в радості встали, і співали на всі голоси дивне диво.
Блискавиця глибока прошила навиліт всі руди земні й
всі мінерали.

Заступнику наш і Спасителю, ми несемо Тобі дари:
По три міри нашої вірності,
по три міри нашої щирості,
по три міри нашої простоти душі, —
буде повна одна-повнісінька — наше все життя і
вся наша смерть!

На ридван, на мальований, потаймиру опівночі
застелімо попону із домотканого срібла та інею.
Дитинча покладімо укупі із Матір'ю, що біліша за сніг.
Хоч би скільки разів це за тисячу літ повторилося,
їм завжди світить тільки незвідана путь
крізь рої дзикотливих сипучих зірок.

Що в гіркому писанні гіркотно сказано? —
Відлетять у ридання чорнющими мокрими галками
сорок тисяч і ще чотири тисячі материнських тіней,
як потоком сяйливої крові дітей
запливе Вифлеєм в до сьогодні живу історію.
Заступнику наш і Спасителю, ми несемо Тобі дари:
по три міри нашої витривалості,
по три міри нашої непохитності,
по три міри нашої правди душі, —
буде повна одна-повнісінька — наше все життя і
вся наша смерть!

На Різдво на соломі знайшовся Син Божий,
і відтоді солома — лише золотиста.
На високий сьогоднішній вранішній подзвін

Володимир Шаленко. Різдво Богородиці. Храм свв. Ольги і Єлисавети. Вітраж. 1997

обзиваються дзвони з прадавньої згадки —
дзвонить бронза колишніх серпів про багаті зажинки.
Грає сонце як те дитинча, що збігає по небу,
а дитя собі грається сонечком в яслах.
Заступнику наш і Спасителю, ми несемо Тобі дари:
по три міри нашої щедрості,
по три міри нашої радості,
по три міри нашої чистоти душі, —
буде повна одна-повнісінька — наше все життя і
вся наша смерть!

Із "Білих псалмів" Віктора Кордуна, Київ, 1998.

ГАЛИНА СТЕЛЬМАЩУК

ПОРУЙНОВАНІ СВЯТИНІ ВІДРОДЖУЮТЬСЯ

Після прийняття християнства в Україні розпочалося інтенсивне будівництво культових споруд. Свідками давнини є Софійський собор у Києві (1037), трохи старшим від нього Спаський собор у Чернігові, церква св. Василя в Овручі (XII ст.), церква св. Пантелеймона у Галичі (близько 1200 р.), св. Миколая у Львові (XIV ст.) та ін. Чимало спостерегли вони на своєму віку і майже всі у різні часи зазнали руйнувань. Десятинну церкву у Києві поруйнували у

1240 р. орди Батия, Успенський собор, збудований 1079 р., зруйнували у 1941 р. фашисти. Великих втрат завдали християнським святиням в Україні у радянські часи. Варварством і злочином можна назвати знищення ровесника Софійського собору — Золотоверхого Михайлівського собору у Києві. Вже перед самим проголошенням Незалежності України підірвали муровану церкву у селі Портове в Криму. Всіх цих пам'яток не перелічити. Доля святинь

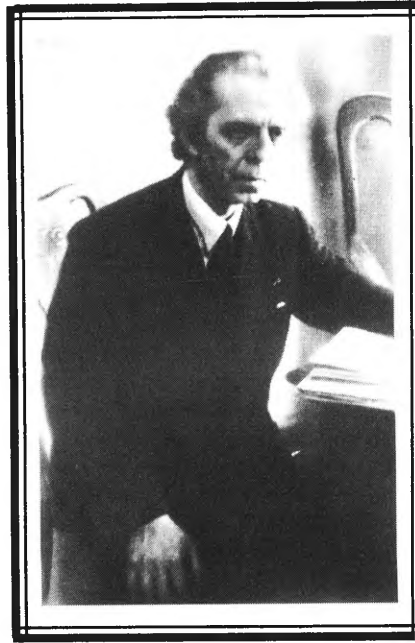
складалася у кожному місті України по-різному. У Львові деяким поталанило, вони залишилися діючими. Проте, більшість з них використовувалася під складські приміщення. Так використовували донедавна храм, який тепер усі львів'яни знають як церкву св. Ольги і Єлисавети. Мова йде про колишній костюл, що на площі Кропивницького (колишня Солярні). Ідея його спорудження визріла на поч. ХХ ст. Старші люди розповідають, що тоді до Львова мав приїхати австрійський Цісар. До його зустрічі ретельно готувалися. З площі Кропивницького розгортається гарна панорама міста. В народі зберігається легенда, що тодішня міська влада була збентежена тим, що на тлі цікавих фігурних дахів велично підноситься до неба Собор святого Юра — греко-католицька святиня, на Святоюрській горі. І начебто, аби закрити собор св. Юра, вирішили збудувати ще величніший, високий костюл, який мав стати парафіяльним храмом передмістя, заселеного залізничниками. Плянвану споруду необхідно було вкомпонувати в архітектурний ансамбль міста. Вирішили, що найорганічніше впишеться в уже існуюче середовище готична споруда. На будівництво костюлу оголосили конкурс. Серед 19 проєктів найкращим визнали проєкт під девізом "Тріо", виконаний професором Львівського політехнічного інституту Теодором Тальовським (1857-1910), вихованцем політехніки Відня та Львова, учнем львівського архітектора Юліяна Захарівича. Восени 1904 р. розпочали будівництво. Освячення костюлу відбулося у 1911 р., проте роботи над оформленням інтер'єру продовжувалися. У 1913 р. керівництво будови отримало дозвіл на спорудження приміщень, в яких мали зробити вітварі. В результаті споруда була витримана в неоготичному стилі з романськими елементами в архітектурі. У оформленні інтер'єру домінував мармуровий головний вітвар, який є однією з кращих робіт відомого львівського скульптора кінця ХІХ— початку ХХ ст. Петра Войтовича (1862-1936) і зберігся на своєму первісному місці. Крім головного вітваря в костюлі вціліла фігура Христа в каплиці, яка завершує лівий неф і три розп'яття — під хорами та в крипті.

Найбільших ушкоджень костюл зазнав у 1939 р., під час Другої світової війни, коли у будинок навпроти влучила бомба. Від уламків цього будинку костюл сильно постраждав. Від вітваря св. Йосифа нічого не вціліло, був зруйнований годинник на вежі, відстріляна фігура святої Єлисавети. Під час війни німці тримали у храмі полонених. Після її закінчення, радянська влада костюл закрила. У його приміщеннях зробили склади. Ніяких реставраційних робіт не проводили. Внаслідок такого варварського ставлення споруда зазнала значних руйнувань. Дах зруйновано на 60 відсотків, інтер'єри — на 80. Штукатурка впала. У 1961 р. хотіли зняти хрести, але на висоті 85 метрів це зробити не вдалося. Таким пошматованим храм перебував до 1989 р. Знайшлися люди, а міська влада Львова вже не перечекала, які поставили мету — порятувати пам'ятку архітектури.

Організувалася греко-католицька громада, яка взяла споруду під опіку. Надихає громаду парох церкви св. Ольги і Єлисавети о. Михайло Федорів. Головне завдання: адаптувати споруду до греко-католицького обряду, не порушивши цілості архітектури. Відновлювальними роботами керує львівський мистець Микола Прокопович. На сьогодні відреставровано балдахин. Матеріали використовують ті ж, що й були колись. Багато робіт виконали дипломники коледжу декоративного і ужиткового мистецтва ім. І. Труша, зокрема, під наглядом В. Трофимлюка зроблено тетрапод. Скульптор Р. Романович, разом зі своїми студентами, встановив скульптури апостольського ряду. Студенти Львівської академії мистецтв виготовили хоругви. Відновлено сповідальню. Плянується збудувати ще три вітварі у яких буде поміщено чудотворні ікони. Над відреставрованим балдахином, вгорі, на семи вікнах, встановлено вітражі, тобто образи з кольорового скла (вітражі особливо були поширені у готичну добу західно-європейського мистецтва). В Україні вікна церков прикрашали кольоровим склом уже в княжу добу. У верхніх семи вікнах закомпоновані "Трійця" і "Архангел Михаїл з ангелами". Нижній ряд вікон буде укладений з вітражних орнаментальних композицій. Автор верхнього вітражного ряду вікон Валерій Шаленко вважає, що і нижній ряд вікон може бути заповнений фігурними композиціями. Художником вже зроблена навіть центральна частина — "Різдва Богородиці" і "Спаситель". Мистець хоче відтворити 12 празників. Правда, коли зайти у церкву, то перед віруючим постає високий балдахин, який закриває частково нижній ряд вікон, тому й виникає питання, чи доцільно робити там фігурні композиції. Однак, вже встановлені вітражі створюють в інтер'єрі надзвичайну урочистість і святковість. Розроблені художником композиції і їх кольористичне вирішення органічно вписуються у духовний і архітектурний простір. Вітражі виготовлені у класичній вітражній техніці зі застосуванням давніх технологій і довговічних матеріалів, що було завжди характерним для культових споруд.

Церква св. Ольги і Єлисавети є однією із визначних споруд міста Лева. Храмове притаманна неповторна архітектурна та мистецька пластика. Високі ажурні шпильні наче плывуть у небі. Ця споруда внесена у реєстр архітектурних пам'яток України. Ми розповіли лише про одну архітектурну і духовну пам'ятку Львова. Місто Лева має пам'ятки за якими вивчають всі західноєвропейські мистецькі стилі: готику, ренесанс, барокко, рококо, класицизм, модерн... Недаремно міський голова Василь Куйбіда докладає усіх зусиль, аби Львів включили до "Списків міст Всесвітньої культурної спадщини". Сподіваємося, що львів'яни святкуватимуть цю подію уже в наступному році.

Відроджується Україна, відроджується дух народу, встають з попелу його святині.

СТЕФАНІЯ ПАВЛИШИН

ВАСИЛЬ БАРВІНСЬКИЙ

(1888-1963)

Vasyl Barvinskyi

Річниці життя і творчости визначного українського музиканта відзначаються нарешті — відверто, без всяких заборон, які при комуністичному режимі торкалися цілого роду Барвінських, за всю діяльність і відданість його представників Україні, також в минулому. Адже композитор Василь Барвінський мав предків, без яких важко було б уявити історію української культури.

Не віддаляючись вглиб віків — а походження Барвінських треба вести принаймні від XIV сторіччя — слід згадати Мартина Барвінського (1784-1865), духовника високого сану і ректора Львівського університету у 1838-39 рр. А відтак — те покоління Барвінських, яке діяло у другій половині XIX і на початку XX сторіччя. Стрийками композитора були Володимир Барвінський (1850-1883), літератор, журналіст і громадський діяч, засновник газети "Діло", та Осип Барвінський (1845-1889), автор історичних драм і популярних книжечок для селян.

Батько композитора, Олександр Барвінський (1847-1926) був постаттю винятковою за сукупністю й різнобічністю своєї діяльності у безупинній праці на ниві української освіти і захисту народних прав. Найбільшою його заслугою є впровадження фонетичного правопису в шкільні підручники української мови, що витіснило розповсюджене в минулому сторіччі московське "язичіє". Він належав до головних засновників НТШ, "Просвіти", Українського Педагогічного Товариства у Львові. Був визначним політиком, міністром освіти і віросповідань ЗУНР у

1918 році. За власні скромні кошти видавав журнал і навіть книжки. Все це вимагало не тільки безупинної праці, але буквально віддачі життя українській справі.

Василь Барвінський пішов слідами батька, тільки всю свою діяльність переніс на ґрунт музики. Він також свідомо присвятив ціле життя служінню українській справі, і в галузі музичної освіти здійснив те, що Олександр Барвінський в просвітництві загальному. І ще зближувала його з батьком різнобічність сфер праці. Він був композитором, піяністом, диригентом, педагогом, музикознавцем та взагалі музично-громадським діячем широкого профілю.

А першим поштовхом до цього були родинні традиції і атмосфера оточення. Ще на Тернопільщині, звідки походили Барвінські, вони підтримували тісні зв'язки з українськими культурними діячами, також з-над Дніпра, насамперед з Пантелеймоном Кулішем. Після переїзду до Львова у 1890 році в їх будинку під Високим Замком бували Леся Українка, Микола Лисенко, митрополит Андрей Шептицький. Саме під час святкування ювілею Лисенка у Львові в 1903 році композитор відвідав Олександра Барвінського; 15-річний тоді Василь грав перед ним і отримав благословення на шлях музиканта.

Основи піянізму здобув у Львові, у знаменитого педагога, чеха В. Курца, який став опісля на чолі Празької консерваторії. Мабуть це було важливим поштовхом виїзду Василя Барвінського на дальші студії до Чехословаччини. Він вступив у класу композиції В. Новака і, після львівського,

продовжив навчання у Празькому університеті. З перервами Василь Барвінський пробув тут від 1906 до 1915 року, та ще проживав якийсь час у Празі наприкінці 1920-х рр. То ж не дивно, що вважав Чехію своєю другою батьківщиною.

Здобув тут диплом викладача фортепіано, закінчив Школу Вищої Майстерности з композиції. Вчився дуже інтенсивно і давав приватні лекції, щоб заробити на хліб насущний. Та це тільки мала частка його діяльності за кордоном. Він виступав як піаніст у концертах в Празі (де ще й досі це пам'ятають!) та у Відні. Організував вечори української музики, в яких пропагував творчість М. Лисенка, С. Людкевича, українську народну пісню. Писав статті і рецензії у німецько і чеськомовній пресі. Навчався і співпрацював у славній тоді школі ритмічної гімнастики Жака Далькроза; цю систему переніс опісля на рідний ґрунт.

Поступово Василь Барвінський ставав значною і відомою фігурою за кордоном. Він вважався модерністом завдяки своїм п'єсам з тембровими і ритмічними знахідками. Почав друкуватися в найвизначнішому тоді видавництві — "Universal-Edition" у Відні. Це були солоспіви і, особливо, фортепіанні твори з українським кольоритом, які отримали широке розповсюдження у світі і у 1920-і рр. дійшли аж до Японії. Василь Барвінський став, властиво, першим українським композитором, твори якого публікувалися поза межами батьківщини.

Тому, коли у 1915 році його несподівано і з великим натиском почали кликати до Львова, В. Барвінський спершу рішуче цьому супротивився, не хотів замикатися у вузьких рамках ще мало розвиненої місцевої культури, вважав, що значно більше може вдіяти для розвитку свого таланту і для України за кордоном.

Але йшлося про справу важливу — керування Музичним Інститутом ім. М. Лисенка, у Львові. Заснований у 1903 році, в честь святкування ювілею М. Лисенка, цей навчальний заклад, саме у 1915 році, отримав новозбудоване на внески народу чудове приміщення, але його директор С. Людкевич, як офіцер австрійської армії, мусів йти на війну.

Очевидно, В. Барвінський про це все знав і навіть написав на відкриття будинку Інституту один з найкращих своїх творів — "Секстет". Та не сподівався, що йому, 27-річному, доведеться відразу стати його директором. Але інших достойних, відповідно освічених кандидатів тоді у Львові не було, і В. Барвінський, з чисто патріотичних почуттів, переїжджає до Львова. Тоді ж одружується з піаністкою Наталією Пулюй, дочкою відомого українського фізика.

24 роки він пробув на посаді директора, вже Вищого Музичного Інституту ім. М. Лисенка, а відтак, у 1939-41 та 1944-48 рр. керував Львівською консерваторією. Роль Музичного

Інституту у Львові годі переоцінити: об'єднавши кращі викладацькі сили у цій ділянці, він ніс музичну освіту широким масам Західної України, завдяки створенню філіялів у всіх більших містечках. Василь Барвінський і Станислав Людкевич їздили туди на іспити, перевірки. В Інституті відкривалися здібності українських дітей, розвивалися таланти. Звідси вийшло багато визначних музикантів. Давалися не тільки концерти, але й оперні вистави.

Після Другої світової війни ці традиції Інституту були перенесені аж за океан. Колишні його викладачі — композитори, музикознавці, піаністи, скрипалі, віолончелісти, співаки, разом з емігрантами зі Східної України створили у 1952 році Український Музичний Інститут в Нью-Йорку. Таким чином і чужинці ознайомилися з цією унікальною освітньою структурою. Бо ж ніде у світі не існувала музична установа з централізованою системою управління, що пов'язувала б усі осередки музичного навчання країни.

У випадку Сполучених Штатів — це давало не тільки єдиний високий рівень навчання, але й зміцнювало національний зв'язок поміж українцями, завдяки охопленню філіями Інституту кількох штатів. Інститут підносив також престиж української нації серед американців, які нерідко здобували тут музичну освіту. І, як колись в Галичині, це музичне навчання надзвичайно підвищувало культурний рівень широких верств населення. Хоч тепер інтелектуальні зацікавлення перенеслися в більш раціональні сфери, здається важко було б знайти українську родину у близьких до Нью-Йорку штатах, в якій би хтось у 1950-70-ті роки не навчався в Музичному Інституті.

Умови праці В. Барвінського як директора Вищого Музичного Інституту ім. М. Лисенка у Львові не були легкими. Штат працівників разом зі сторожем складав 4 особи, отже він вирішував справи від ранку до вечора тут, та ще й вдома. Викладач фортепіано — був чудовим педагогом, в якого навчалися Роман Савицький — піаніст, а пізніше перший директор Музичного Інституту в Нью-Йорку, Дарія Гординська-Каранович — піаністка, педагог і музикознавець, яка також якийсь час виконувала цю функцію. Після Р. Савицького цю посаду займав композитор і музично-громадський діяч Ігор Соневицький, якого власне В. Барвінський скерував на шлях творчості.

Взагалі важко було б знайти музиканта, та навіть людину іншої спеціальності, яка, зіткнувшись з Василем Барвінським, не відчула б його благодійного впливу. Він був великим авторитетом у музичному житті Західної України; так як батько, також утримував зв'язки з українцями з-за Збруча. У 1928 році з групою музик поїхав в концертне турне до Києва, Харкова, Одеси, Дніпропетровська. В репертуарі учнів Інституту були твори Ревуцького, Косенка, Лятошинського.

В. Барвінський виступав також, інколи, як диригент, а як педагог викладав крім фортепіано теоретичні дисципліни. Він був дуже добрим музикознавцем і критиком, прослухавши у Празькому університеті курс лекцій О. Гостінського та З. Неєдли. Тому часто публікувався як у щоденній пресі, так в окремих виданнях, наприклад, в "Українській енциклопедії". В. Барвінський був головним ініціатором заснування у 1937 році журналу "Українська музика", який встиг до 1939 року помістити на своїх сторінках дуже цінні матеріали. Нарешті, заслугою В. Барвінського є також створення "Союзу українських професійних музик" — "СУПРОМУ".

Чи, при цьому всьому навантаженні мав він ще час писати, творити музику? — Тільки ночами і трохи влітку. Звернімо увагу, як багато написав тоді С. Людкевич, завдяки звільненню від директорства. Та все ж, при всіх своїх численних обов'язках, В. Барвінський дав великий внесок в українську музику. Він був, властиво, творцем тут камерного жанру, написавши ще у 1911 році два фортепіанні тріо, відтак "Секстет", квартети, і вже під кінець життя — "Квінтет". Він великий майстер у фортепіанному жанрі, як у галузі мініатюри, так і варіаційних циклів, а з нагоди святкування його 50-ліття у 1938 р. Роман Савицький виконав новостворений концерт В. Барвінського для фортепіано з оркестром. Диригував Микола Колесса.

Вокальна музика В. Барвінського захоплює витонченою ліричністю, а у хоровому жанрі навіть обробки народних пісень є шедеврами; досить згадати тут "Уже сонечко закотилося". Цінними є також п'єси для віолончелі, скрипки, а його твори для дітей ("Наше сонечко грає на фортепіані", Мініатюри на теми народних пісень, та інші) — це невичерпна скарбниця впровадження в музику. Виконана у Відні в 1911 році "Українська рапсодія" це мабуть перший український твір для симфонічної оркестри, що прозвучав за кордоном.

З нагоди свого 50-ліття, крім великого і щирого вшанування українською громадськістю, Василь Барвінський отримав також почесний диплом доктора Празького університету. Та цілком інакше виглядало його 60-річчя у київській тюрмі, на безупинних допитах, наслідком яких став такий страшний документ, підписаний рукою композитора: "Дозволяю знищити мої рукописи". Важко знайти щось подібного за всі віки мучення невинних людей, — бо ж для творця знищення праці цілого його життя є гірше смерті. Адже, друкованих творів у В. Барвінського було мало, львина їх частина існувала у рукописах. Ці ноти було спалено ще перед підписанням композитором жахливого документу, що мав очевидно санкціонувати вже здійснений злочин.

В. Барвінського вивезли до ГУЛагу без суду, бо ж ніяких доказів його "шпигунства" не

могли знайти. Пробув він там 10 років. І ще одна, яка ж сумна символічна річниця: у 1958 році до Львова повертається хвора, зламана 70-річна людина і вступає у боротьбу не тільки з нуждою, але й людською малодушністю. Його бояться, уникають. Великою підтримкою, як моральною, так матеріальною, був для В. Барвінського — Станислав Людкевич. Не зважаючи на посилені старання композитора Анатолія Кос-Анатольського, тільки у 1964 році В. Барвінський отримав реабілітацію. Та це було вже після його смерті, яка сталася 9 червня 1963 року.

Вже кілька місяців минуло тоді від його 75-ліття, та ніякого ювілею, ніякого святкування не вдалося влаштувати. Заборонено помістити некролог. Та ще й у 1988 році, з нагоди 100-річчя композитора, влада ставила здавалося б, нездолані перешкоди у тому, щоб хоч би згадати композитора. Але знайшлися відважні українці, і в день його 100-річчя, 20 лютого, газета "Культура і життя" опублікувала статтю про нього; через музичний журнал, що видавався у Москві, про В. Барвінського дізнався світ. Та концерт з його творів втиснули у невеликій залі, афішу з великими труднощами дозволено, але — тільки всередині приміщення.

Та правда перемагає, і у випадку В. Барвінського ця Божа справедливість межує з чудом. З його композиторської спадщини, принаймні дві третини було втрачено, як йому самому здавалося — безповоротно. В. Барвінському вдалося відновити з пам'яті тільки "Секстет". Але поступово, з різних сторін, почали напливати збережені людьми копії рукописів. Мабуть, найбільший внесок має у цьому, діяспора. Кілька фортепіанних творів — соната, варіації прийшли з архіву славної піаністки Любки Колесси з Канади.

Дуже інтенсивно науковим опрацюванням бібліографії композитора та відшукуванням його рукописів займається у США музикознавець Роман Савицький, син піаніста, який грав у 1938 році фортепіанний концерт В. Барвінського. Цей твір належить до перших українських зразків у даному жанрі, отже, є безцінним. Упродовж десятка років його даремно шукали в Україні і поза її межами — в Америці, Канаді, у Франції.

І ось — інакше як чудом цього годі назвати — 9 червня, 1993 року, точно у 30-ту річницю смерті композитора, Роман Савицький отримав повідомлення з Буенос-Айрес, що твір знайшовся!

Тепер, слід тільки зібрати все, що написав Барвінський, щоб збагатилася наша українська культурна скарбниця і пішла широко у світ. Річниця Василя Барвінського нарешті святкуються у вільній українській державі. Але не можна забути, через які муки йшли до цього найдостойніші представники нації.

НІНА СТРОКАТА В ПАМ'ЯТІ І В СЕРЦІ

Ніна Строката
Nina Strokata

У неділю 2 серпня в американському місті Балтимор, штат Мериланд, несподівано померла на 73-му році життя визначна українська громадська діячка, учасниця й дослідниця правозахисного руху Ніна Строката-Караванська.

Нас із Ніною пов'язувало понад 30 років спільних зацікавлень і спільної долі, тому я хочу трохи розповісти про цю жінку.

Ніна Строката народилася в родині одеських інтелігентів 31 січня 1926 року. Дитинство і юність її припали на тяжкі часи, які принесла з собою кривава епоха сталінського терору і голоду, жорстокої війни і післявоєнного голоду — зрештою репресій післясталінського періоду, жертвою яких стала й сама Ніна Строката, хоч до 60-их років вона жила нібито спокійним життям звичайного представника найгуманнішої професії — вона стала лікарем, спеціалізувалася в мікробіології, маючи нахил дослідника, друкувалася в наукових журналах, працювала в Одеському медичному інституті. Коли було потрібно, займалася й практичним лікарюванням. Навіть незадовго до арешту брала участь у ліквідації епідемії холери, що спалахнула 70-го року на півдні України.

Першим приводом до дальших потрясінь, що стали нормою її життя на довгі роки, було одруження з багаторічним політв'язнем Святославом Караванським, що збіглося з першою хвилею післясталінських репресій серед української інтелігенції — арештів 1965 року. Святослав Караванський незадовго перед тим був звільнений

за амністією після майже 17-ти років 25-річного ув'язнення. Караванський висловив свій протест проти арештів, а також проти інших виявів тероризму властей на ниві української культури. За цей протест Святослав Караванський знову став політв'язнем — без слідства й суду, а його дружина Ніна відчула себе відторгнутою від суспільства, ніби прокаженою — і це було, може, страшніше від самого ув'язнення. Ніна поїхала до Києва і до Москви — домагатися справедливості щодо чоловіка, а також шукати людей, які не сахалися б її й не зачиняли перед нею дверей. Таких людей вона знайшла і назавжди прикипіла до них душею. Якось Ніна розповідала, що слідчий допитувався в неї батьківським тоном: ну, чому ж ви не прийшли до нас із своїми кривдами, чому ви поїхали до Світличного й інших антисоветчиків до Києва? А Ніна йому у відповідь: — А ви дали б мені чашку чаю, якби я прийшла? А в Світличних мене нагодували, зігріли і ночувати лишили.

Звичайно, у таких людей, як Михайлина Коцюбинська, Борис Антоненко-Давидович, Алла Горська, Іван Світличний, Вячеслав Чорновіл тощо — у цих людей Ніна знайшла не тільки харчі для голодного шлунка, попри те, що харчів у них самих було обмаль — вона знайшла незамінне душевне тепло, подібність долі і спільність ідеалів.

Наприкінці 1966 року ми з Ніною разом поїхали до політичного табору в село Явас у Мордовії, де перебував у той час її чоловік. Побачення з чоловіком вона тоді не дістала, бо

його покарали піврічним ув'язненням у так званому ПКТ (приміщення камерного типу, внутрішньотабірна тюрма), але, оббиваючи пороги табірної начальства, ми водночас знайомилися з тією дикою дійсністю, про яку більша частина радянського суспільства не знала нічого, а якась частина — удавала, що не знає. Пізніше, оглядаючись у пам'яті на ту поїздку, ми не раз дивувалися своїй зухвалості і неповороткості каральної системи. Але про це в інший час. А тепер із того епізоду хочу пригадати такий відчайнорішучий вчинок Ніни Строкатої. Зрозумівши, що всі традиційні клопотання марні, Ніна Строката залишила начальника табору Королькову з копіями Брежнєву і газеті "Юманіте" клопотання зовсім не традиційне. Ось його повний текст у перекладі з російської мови:

"Протягом 18 років адміністрація таборів виявилася неспроможною вплинути на ув'язненого Караванського С. Й., а родині Караванського не дають змоги підтримувати з ним дозволені законом контакти. Тому я, дружина Караванського С. Й., прошу його розстріляти, аби припинити багаторічні страждання мого чоловіка і безперервні конфлікти між Караванським та адміністрацією.

Це клопотання я пишу в тверезому стані, цілковито усвідомлюючи його серйозність.
27 грудня 1966 р. (Ніна Строката)".

Ніна цілковито усвідомлювала й серйозність наслідків такої позиції — для себе. За таке протистояння їй довелося платити безперервними обшуками, цькуванням, публічним оббрікуванням. (Одна з розвінчувальних газетних публікацій називалася в душі призабутого 37-го року: "С кем же вы, госпожа Строкатова?"). Ніна вже не ставила перед собою питання, з ким їй бути, свій вибір вона зробила чітко і безповоротно. За це — її ім'я стали пов'язувати з першістю в багатьох дальших подіях. Ніна Строката стала першою жертвою наступної хвилі репресій — її арештували 6 грудня 1971 року (на інших та хвиля накопилася 12 січня 1972 року). У зв'язку з цим арештом в Україні створилася перша громадсько-політична асоціація — Комітет захисту Ніни Строкатої, на чолі з Василем Стусом...

Пригадую, як навесні 1972 року мене викликали в Києві на допит у справі Ніни Строкатої, і я написала заяву, використавши популярне тоді в радянській пресі ім'я американської комуністки Анжели Девіс. Я написала приблизно таке:

"Мені небайдужа доля далекої і незнайомої Анжели Девіс. Тим більше не може бути байдужою доля знайомої і симпатичної мені людини — одеської лікарки Ніни Антонівни Строкатої, яку арештували за оборону чоловіка — політв'язня Святослава Караванського. Нас із Н.

Строкатою пов'язували суто людські взаємини, про жодну її антирадянську діяльність мені не відомо нічого, але знаю, що будь-яке моє свідчення може бути використане проти неї. Тому я свідомо відмовляюся відповідати на будь-які запитання в справі Ніни Строкатої".

Слідчий тоді розсердився, подер протокол допиту з цією заявою, кричав, що "Ангели Девіс тут не буде", а я протестувала проти його дій — одне слово, почалася війна нервів. А через рік ми з Ніною були вже разом у Мордовському жіночому таборі — з новими протестами, голодівками, карцерами тощо.

Після ув'язнення Ніни вже ніколи не вдалося більше жити в Україні, вона оселилася в російському місті Таруса, там вона стала одним із перших 10-х членів-засновників Української Гельсінкської групи, звідти виїхала на Захід разом із чоловіком, коли він звільнився, відбувши 31 рік ув'язнення.

Оселившись в Америці, Ніна далі безкорисливо працювала на захист прав людини, на захист потоптаної і безправної України. Була в неї ще одна голодівка під час правозахисної конференції в Копенгагені, виступала Ніна на різних міжнародних форумах — у Мадриді, в Оттаві, в Кенії, у Вашингтоні, публікувала різні матеріали про переслідуваних, зокрема, жінок, а сама задовольнялася найнеобхіднішим, так що й на її похорон люди склали свої жертви.

Ніна Строката давно стала символом ув'язненої, але не скореної жінки. Не випадково саме їй Алена Пашко присвятила свій вірш:

Як Вам, Жінко, на нарах спитьсья...
Ви ж не грабіжниця, ані не вбивця.
Вам би купатись кожного ранку
У водах, що пахнуть зіллям рум'янку.
Вас на світанку будять конвої,
Ведуть, як бранку, до водопою...
А чи Вам щастя колись наснитись?
Як же Вам, Жінко, на нарах спитьсья...

Ніна Строката втратила багато можливостей, які давало їй життя, — збудувати добробут, професійну кар'єру, мати побутові радощі і, може, довге, спокійне життя. Але вона зберегла свій найбільший скарб — тепло душі, вразливість на людський біль і добру пам'ять у серцях друзів, шанувальників, багатьох чутливих людей.

Своє співчуття і гордість за Ніну Строкату хочу висловити насамперед її найближчим — чоловікові Святославу Караванському, подрузі Галіні Могильницькій, численним побратимам і посестрам з правозахисту.

Надія Світлична

ПЕРЕКЛАДНА ТВОРЧИСТЬ ДЖОРДЖА ГЕНРІ БОРРОУ В КОНТЕКСТІ УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКИХ КУЛЬТУРНИХ ЗВ'ЯЗКІВ

Джордж Генрі Борроу — автор дуже цікавих творів “Цінкалі”, або “Розповідь про циган в Іспанії” (1841), “Лаенгро” (1851), “Приятель циган” (1857), “Буйний Уельс” (1862). В історію англійської літератури він увійшов як один із дуже своєрідних письменників-реалістів, що зобразив дійсність свого часу так, як її не побачив ніхто з його сучасників. Він був майстром захоплюючої розповіді, тонким стилістом, що випрацював свою власну манеру прозового оповідання.

Дж. Борроу зробив чимало для збагачення англійської перекладної літератури, для привласнення їй найкращих зразків художнього слова, зокрема усної народної творчості, різних народів. І зробив це тоді, коли у Великобританії тільки розпочиналося зацікавлення усною народною творчістю. Слово “фолкльор” (“folklore”), до речі, тоді ще не існувало. Його створив англійський літературознавець В. Дж. Томс та вжив уперше у невеличкій статті, що 22 серпня 1846 р. з'явилася у лондонському тижневику “Атенеум” (“The Athenaeum”). Для наших читачів цікаво буде дізнатися, що Дж. Борроу перекладав також з української мови.

Дж. Борроу (5 червня 1803 р. — 26 липня 1881 р.) мав у житті дві безмежні усякденні пристрасті: філологію та мандри. До мов мав різке обдарування. Змалку прагнув їх вивчати, зокрема рідкісні та старовинні. Коли Дж. Борроу було 18 років, він знав уже дванадцять мов. Загалом, він опанував 40 мов, у тому числі, циганську, арабську, гельську, ірландську, валійську, баскську, угорську, голландську, російську, французьку, іспанську та ін. Мови засвоював він дуже швидко. Так, для вивчення такої складної мови, як маньчжурська, йому досить було двох місяців. До того ж, словників — основного джерела для вивчення мов — часто не було. Приміром, валійську мову Дж. Борроу вивчив за допомогою валійського перекладу поеми Дж. Мільтона “Втрачений рай”. У зовсім молодому віці Дж. Борроу почав перекладати художні твори. Коли йому було 22 роки, він опублікував власний переклад філософської повісті Ф. М. Клінгера “Життя, вчинки і спуск до пекла Фауста”. Коли ж Дж. Борроу сповнилося 23 роки, вийшли друком данські романтичні балади в його перекладі. Однак з друкуванням перекладів було сутужно. Тому-то, щоб заробити на прожиток, Дж. Борроу працював перекладачем у Біблійному товаристві, що, до того ж, давало йому змогу подорожувати.

Саме за дорученням цього товариства, щоб перекласти Біблію маньчжурською мовою та опублікувати цей переклад, виїхав Дж. Борроу 30 липня 1833 р. до Петербурга. До Англії він повернувся у вересні 1835 року, отже, перебував у Росії понад два роки. Про “російський” період у житті Дж. Борроу знаємо найбільше з його епістолярію. У 1835 р. йому поталанило опублікувати в Петербурзі дві англійські перекладні збірки: “Таргум, або Віршові переклади з тридцяти мов і діалектів” (“Targum, or Metrical translations from thirty languages and dialects”) і “Талісман” (“The talisman”), що була, по суті, маленьким додатком до першої збірки.

В обох збірках було опубліковано по одній українській народній пісні. У “Таргумі” знаходимо пісню баладного жанру “Ой у полі сніжок порожить” (“O'er the field the snow is flying”) під заголовком “Козак” (“The Cossack”). У збірці “Талісман” уміщено переклад пісні такого ж жанру “Гомін, гомін по діброві” (“From the wood a sound is gliding”). Англійський текст заголовка не має.

Словом “Таргум” називали переклади арамейською мовою (з гебрійської) окремих частин Біблії. Названа так книжка Дж. Борроу — це антологія світової поезії, що відкрила англійському читачеві широкі історичні та географічні обрії завдяки перекладам з арабської, перської, турецької, татарської, китайської мов, з мов слов'янських, германських та ін. Як пише Дж. Борроу у передмові до цієї збірки, частину перекладів він зробив ще перед приїздом до Петербурга. Але російські та українські твори, уміщені в збірці, він переклав, очевидно, під час перебування в Росії.

У збірці “Таргум” знаходимо вірш О. Пушкіна “Чорна шаль” (“The black shawl”) та пісню Земфіри з поеми “Цигани” — “Старый муж, грозный муж” (“Hoary man, hateful man”). “Талісман” уміщав переклади Пушкінової поезії “Талісман” (звідкіля і назва збірки), його ж балади “Русалка” та балади А. Міцкевича на турецький мотив “Ренегат”.

Дж. Борроу переклав значно більше творів О. Пушкіна, зокрема, повністю поему “Цигани” та більшу частину поеми “Руслан і Людмила”. Ці переклади було опубліковано вперше в шістнадцятитомному виданні творів Дж. Борроу, що вийшло друком у Лондоні й Нью-Йорку водночас лише в 20-их роках нашого сторіччя. Із листа датчанина Дж. Гасфельдта, що жив у Петербурзі,

до Дж. Борроу, датованого 23 травня 1836 р., довідуємося, що О. Пушкін був обізнаний з цими перекладами та власноручно написав подяку своєму англійському перекладачеві.

Звернення Дж. Борроу до українських пісень не було випадковістю. Інтерес до них у світі з'явився у зв'язку з пісненими збірниками М. Церетелі (1819), І. Срезневського (1833), М. Максимовича (1827; 1834), статтею М. Гоголя про українську пісню (1834). Пісні "Ой у полі сніжок порошить" та "Гомін, гомін по діброві" було опубліковано в обох збірниках М. Максимовича, що, піднявши українську пісню на п'єдестал величчя, заслужено набули великого розголосу в усій слов'янщині й далеко поза її межами. Правдоподібніше, що Дж. Борроу користувався збіркою М. Максимовича 1834 р., у якій ці пісні є в Третій книзі "Пісні козацькі, побутові" (розділ 2-ий — "Пісні військові").

Обидві ці пісні з мінорними розспівами дуже характерні для українського мелосу, вони належать до українських піснених скарбів, виділяючися багатством та місткістю словесних образів, розкішною лексикою, змалюванням хвилюючих картин. Дж. Борроу схопив усе це глибоко філологічним і художнім чуттям та вдало відтворив засобами англійської мови. Він надзвичайно уважно підходив до тексту, намагаючись враховувати не лише лексичні своєрідності, словесні образи оригіналів, паралелізм у зачинах, а й метричну схему пісень, як ось:

From the wood a sound is gliding,
Vapours dense the plain are hiding,
How yon Dame her son is chiding
"Son, away! nor longer tarry!
Would the Turks thee off would carry!"
"Ha! the Turkmen, know and heed me,
Coursers good the Turkmen breed me",

що відповідає українському:

Гомін, гомін по діброві,
Туман поле покриває,
Мати сина проганяє:
Пійди, сину, геть од мене —
Нехай тебе Турки візьмуть!

Мене, нене, Турки знають —
Мене кіньми наділяють!

Або ж уривок з пісні "Ой у полі сніжок порошить" в оригіналі та в перекладі:

А вийде до тебе ненька старенька,
Козацька матусенька —
Ой знай, коню, що казати,
Як буде у тебе питати —

Out shall come a Dame that moaneth,
Whom thy lord for mother owneth,
I will tell thee my brave prancer,
When she speaks thee what to answer.

Переклади Дж. Борроу, що можуть правити за зразок повносилої, високоякісної інтерпретації для перекладачів усіх часів, співаються на ту саму мелодію, що й оригінал. А це явище дуже й дуже рідкісне. Дж. Борроу досяг співності своїх інтерпретацій завдяки тому, що повністю зберіг акцентуацію та ритмічну будову оригіналу — восьмикладовика з поділом 4 + 4. Очевидно, домогтися цього було важко, зокрема, якщо врахувати, що українські слова, як правило, значно довші за англійські, а перекладач досить глибоко відтворив зміст оригіналу. Правда, в оригіналах більше дієслівних рим, що загалом були властиві пісням та думам епохи козаччини, а в перекладі — іменних. Але у даному випадку це явище мовної розбіжності не варто силоміць усувати.

Переклади українських пісень, здійснені Дж. Борроу, часто передруковувалися — це найважливіша ознака їхньої життєвості й дієвості. Їх знаходимо в факсимільному виданні збірок "Таргум" і "Талісман" (Лондон, 1892), у згаданому шістнадцятитомному зібранні творів Дж. Борроу (тт. 15 і 16), у збірнику його перекладів "Балади всіх народів" ("Ballads of all nations"), що його Р. Б. Джонсон та Г. В. Герберт видали у Лондоні у 1927 р. Виникає питання: чи вивчив Дж. Борроу українську мову? Стосовно цього ніяких відомостей поки що не вдалося знайти, але якість перекладів переконує, що він перекладав з оригіналу і, до того ж, якщо з чисюсь допомогою, то дуже уважно, з тонким філологічним відчуттям, з урахуванням українського національно-культурного контексту. На той час компетентних перекладних словників з українською мовою як мовою-джерелом ще не було. Дж. Борроу міг хіба що користуватися невеличкими українсько-російськими словниками, уміщеними в книзі О. Павловського "Грамматика малорусского наречия" (Петербург, 1818) та в першому виданні українських пісень М. Максимовича 1827 р. Ім'я Джорджа Генрі Борроу як одного з перших професійних перекладачів українського художнього слова англійською мовою (його попередниками були Метью Гетрі [Matthew Guthrie], що переклав пісню "Ой під вишнею, під черешнею" та Бенджамін Бересфорд [Benjamin Beresford], що перелицював пісню "Їхав козак за Дунай") заслугоує того, щоб назавжди увійти до історії англійської мовної україніки.

Львів, 11 липня 1998 р.

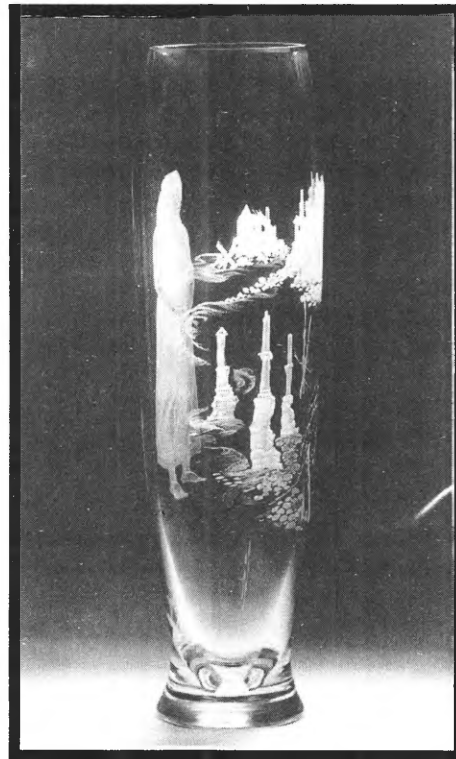
МОЇ І ВАШІ ЗЕМЛЯКИ

Якось на художній виставці мою увагу привернув дивний натюрморт, виготовлений з кольорового скла. Я спинилася біля нього, намагаючись розібратися в суперечливих відчуттях і враженнях. І раптом, наче відповідь на мої ще не зформовані в слова запитання, почула: "Чи варто затрачати стільки часу і зусиль, щоб повторити те, що вже створене природою і людиною?"

Цей випадок сплив у пам'яті, коли знайомилася з домашнім музеєм Митяєвих, — усі дивовижні речі, що за десятки років зібралися під одним дахом, були створені руками і фантазією мешканців цієї квартири та їхніх друзів. Кераміка, скло, живопис вабили неповторністю, пробуджували уяву, викликали захоплення і приємні асоціації.

Лідія Митяєва, живописець за фахом, прийшла на Київський експериментальний керамічно-художній завод одразу по війні. Тоді ця вкрай важлива ділянка потребувала негайного відновлення, бо в Україні, що віддавна славилася гончарством, практично не було художників-керамістів. І хоч керівництво заводу при будь-якій нагоді підкреслювало, що людям потрібні насамперед звичайні горнята, тарілки, що моделі для поточного виробництва мають бути якомога простішими, молода художниця знаходила час і майже підпільно творила своє мистецтво. Її вправні руки не боялися важкої роботи. Вона не тільки створювала ескізи, а й виготовляла моделі та форми. Вироби Митяєвої (кухлі, набори для чаю і кави, тарелі, декоративні вази, вази для квітів, столові набори, чайнички) — легкі, барвисті, життєрадісні — з часом з'явилися і в наших крамницях. Неповторна краса, в якій органічно поєдналися українські традиції і новаторство, не залишилася непоміченою навіть у часи повної байдужості до людини. І все ж згадайте: коли купуєте чайний сервіз або салатнички, чи спадає вам на думку, що ці вжиткові речі, як і музейні експонати, мають автора. У кращому разі поцікавитесь, де вони виготовлені. Проте Ліна Костенко пише: "Мистцю не треба нагород, його судьба нагородила..." Так, доля нагородила художницю талантом. А раз маєш такий подарунок, то каторжна праця, недоспані, неспокійні будні, матеріальна скрута стають твоїми постійними супутниками.

Усе це знала і бачила донька Таміла, але пішла тією ж стежкою, що і мати, бо успадкувала не тільки талант, а й наполегливість та працьовитість. У неї такі ж робочі руки, як і в матері, така ж байдужість до побутових дрібниць, які багатьом отруюють життя, така ж одержимість у роботі. Малювати для Таміли Московки так само природно необхідно, як нам дихати. Спадковість, середовище, освіта — без взаємо-

Таміла Московка. Ваза із композицією "Степом, степом"... (гутне скло, матове гравірування).

дії всіх цих факторів важко уявити становлення художника. У житті Таміли все це щасливо поєдналося, допомігши їй ще в досить молоді літа стати визнаним в Україні художником по склу.

Багато років тому в Москві експонувалися її роботи. Вона ходила серед відвідувачів виставки і, хвилюючись, прислухалася до відгуків. "Це ж треба таке придумати: поєднати гутне скло з матовим гравіруванням! Вічно ці хохли щось вигадують!" — вигукнув один з них. Безумовно, була в цих словах образа, але чулося і захоплення, і навіть заздрість. Тоді Таміла привезла додому диплом найвищого ступеня.

"Пані Лідіє, — звертаюся я до господині. — Ви, як ніхто, знаєте, що нелегко живеться художникам. А коли до всіх відомих причин додати ще й протекціонізм, суб'єктивізм, упередженість, заздрість, які, що гріха таїти, нерідко зустрічаються в мистецькому колі... І все ж не тільки дочка успадкувала вашу професію, а й онука. Це випадковість?" — "Ні, — категорично заперечує пані Лідія. — Нічого випадкового в нашому житті немає. Це воля Божа. Я не шкодую, що вони обрали цей нелегкий шлях. Творчість — це постійні муки пошуків, але ще більше — радість. Особливо я рада за онуку Іванну. Їй жити і працювати в незалежній Україні, де, я впевнена, справжнє мистецтво буде завжди в пошані".

Тетяна Неліна.

ІЗ НІМЕЦЬКО-УКРАЇНСЬКОГО КУЛЬТУРНОГО КАЛЕЙДОСКОПУ

Після деякої перерви у нашому калейдоскопі, хочемо нав'язати до 1996 р., коли восени берлінська культурна інституція, під назвою "Literarisches Kolloquium", що з рамені державних чинників плекає зв'язки з літературними колами чужих країн, запросила на "перекладацький семінар" трьох поетів з України. Був це своєрідний "реванш", бо в 1995 р. гостили кілька німецьких авторів у Києві. Мені прислано фотокопії творів деяких авторів з проханням зробити вибір та переклади.

На самий семінар, що відбувся під кінець листопада 1996 р., прибули з Києва Світлана Короненко, Анатолій Мойсієнко та з Івано-Франківська Степан Процюк. Переклади я зробила разом з дочкою Мариною, яка і брала участь в семінарі. З німецького боку співперекладала, зокрема використовувала наші переклади для вільної версії і власної інтерпретації українських поезій, німецька поетка Ельке Ерб, яка є неофіційним членом берлінської інституції. Української мови вона не знає, знання російської мови досить посередні. Під час офіційного вечора, де було біля 30 гостей, читали поезії в оригіналі як також в інтерпретації пані Ельке Ерб та наші переклади. Присутній на вечорі був директор Баварської Академії мистецтв (Bayerische Akademie der Schönen Künste), D-r Oswald Geog Bauer, з яким ми вже давніше нав'язали контакт, що рівно ж був зацікавлений влаштуванням української літературної програми. У розмові з Мариною Горбач він висловив свою думку, про способи перекладу чужої лірики на німецьку мову і підтвердив наш погляд на це питання. Йдеться про те, щоб чужу лірику не передавати в інтерпретаціях, а старатися передати в першу чергу (якщо неможливо дотриматися класичного вірша оригіналу), образність та метафорику у вільному вірші стосовно форми, чітко зберігаючи думку та ритміку поета.

Весною 1997 р., а саме 16-го квітня, з ініціативи професора Богдана Осадчука (Берлін) Польський Інститут в місті Дюсселдорф в Райншціні влаштував український вечір з обширною програмою. Вже самі запрошення вказували в малому нарисі на польсько-українські культурні зв'язки в ділянці літератури, і важливу роллю, що її відіграли українські письменники в збереженні національної культури та ідентичности. Після моєї короткої доповіді на тему розвитку української літератури останніх десятиріч, відомий артист і майстер художнього читання кельнського театру деклямував дещо з української лірики та прози в перекладах

на німецьку мову. Опісля відбулася дискусія на тему польсько-українських зв'язків в 20-му сторіччі, якою керував професор Богдан Осадчук. При тому заторкнуто питання незацікавлености німецькою слявістикою українською мовою (в порівнянні з іншими "слявіями") як також болючі українсько-польські питання (акція "Вісла", тощо).

Ще в кінці літа 1997 р. розпочалася підготовка для програми представлення української літератури в Баварській Академії мистецтв. Зі мною узгоджено листу запрошених авторів, з творів яких я зробила вибір для перекладів. Дні української літератури (Ukraine literarisch) відбулися 3-7 листопада 1997 р. Запрошено було сім авторів, з яких, однак, через нагле захворювання могли прибути лише 5: Юрій Андрухович (Івано-Франківськ), Віктор Кордун, Світлана Короненко, Ліна Костенко, Валерій Шевчук (Київ). Гості прибули до Мюнхену в суботу, 1 листопада, а в неділю 2 листопада, на запрошення Українського Вільного Університету в громадській залі Греко-католицької парафії відбулася зустріч авторів з представниками української громадськості. Покійний проректор УВУ, професор д-р З. Соколюк привітав шановних гостей, а професор Іван Кошелівець, особливо добрий знавець руху шістдесятників, представляв кожного автора зокрема. Опісля самі автори могли читати дещо зі своїх творів, або розказати про свою працю. У залі було багато молоді, що зробило на гостей дуже приємне враження. При обіді у меншому колі велися далі дуже милі розмови, нав'язувалися ближчі контакти.

У Баварській Академії мали відбутися 4 вечори. На першому вечорі, що його відкрив президент Академії Віелянд Шміед, я виголосила доповідь про розвоєві тенденції сучасної української літератури, опісля ми з Мариною Горбач представляли авторів, при чому відчитували на переміну короткі біографічні нариси та місце яке вони займають у сучасному українському літературному процесі. Наступні вечори було розділено на читання творів окремих авторів, при чому виступали разом лірик та прозаїк, читаючи твори також українською мовою, читали також переклади творів тих авторів, які не могли прибути: Володимира Дрозда та Ігоря Римарука.

Організатори були дуже задоволені, що заля десь на 120 крісел, була на першому вечорі повна, наступними вечорами до 80%... Побоювання директора розвіялися після першого вечора, коли він також особисто привітав присутню публіку. Бо, як ми довідалися від нього, йому слід було пере-

бороти неабиякий опір, щоб взагалі влаштувати українську програму. Враження з українських літературних вечорів, що їх можна було почути після кожного з відбух вечорів на малому принятті в Академії, були у німецьких, а також українських відвідувачів дуже позитивні. Радієві журналісти брали інтерв'ю, транслювалися в тих днях відгуки на влаштовані вечори.

Наші українські студенти Мюнхена заопікувалися книжковим стендом, куди я привезла низку перекладів української літератури на німецьку мову, між тим прозу Валерія Шевчука, поезії Віктора Кордуна та Ігоря Римарука, антологію лірики за вибором Юрія Андруховича, мої нариси про українську літературу "Україна в дзеркалі своєї літератури" та інше. Збірку Ліни Костенко я тоді щойно підготувляла, але мною вибрані поезії, що їх читала авторка, а я паралельно переклади, зробили надзвичайне враження, що мені особливо ще підкреслив сам директор Академії. Без перебільшення можу сказати, що це було досі найуспішніше представлення української літератури на німецькому терені. Думаю, що і наші гості повернулися в Україну з дуже позитивними спогадами про короткий побут у Німеччині.

Швайцарський університет Фрібург (історичи та слявісти) влаштував в зимовому семестрі 1997/98 цикл викладів про українську економіку, культуру і філософію та літературу і мистецтво. Мене запросили на третій виклад, що відбувся 27 січня 1998 р. Підготувала також коротке резюме доповіді, що була роздана між студентами та академічними слухачами. Після викладу зацікавлені слухачі могли набути переклади української літератури на німецьку мову. Великий гурт слуха-

чів, між якими були і українці з близьких центрів, (деякі з них працюють по університетах), подалися до "італійця", де ще довго велися цікаві розмови на слявістичні та українські теми.

У місті Гайдельберзі кілька літ тому засновано "Німецько-українське Товариство Райн-Некар", ініціатором якого був історик Східної Європи автор книжки—провідника "Україна" (німецькою мовою), д-р Ернст Людемманн. Д-р Людемманн багато років організовує для українських дітей, здоров'я яких ушкоджене радіацією, відпочинкове перебування поблизу Гайдельбергу. У 10-річчя трагічного вибуху чорнобильського реактора влаштував конференцію в Крайовому музеї (Landesmuseum) в Маннгаймі. Там, після фахових доповідей та нашого літературного читання на тему "Чорнобиль в українській літературі", виступала група молодих українців, вже народжених в Німеччині, з грою на бандурах та співом. З тою ж групою ми влаштували вечір на подібну тему на початку травня 1998 р. у містечку Нусдорф, недалеко Гайдельбергу. Кілька днів пізніше там же був концерт українського ансамблю "Хрещатий яр" з Києва, що зачарував зібрану німецьку публіку.

Цим перечисленням культурних подій на терені Німеччини вони напевно не вичерпані. Ми згадали тільки такі калейдоскопні моменти, в яких брали активну участь чи з доповідями, чи літературним читанням з перекладів сучасної поезії та прози. Про деякі наукові конференції, де йшлося про актуальні питання, поділімося з читачами "Нашого Життя" в наступному "Калейдоскопі".

ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОЇ УПРАВИ СУА

17-18 жовтня ц. р. в готелі Денс Інн у Бріджвотер, Нью-Джерзі (власник Микола Бойчук) відбулося засідання ГУ СУА. Засідання відкрила голова СУА Анна Кравчук, молитву відчитала Варка Бачинська. Після молитви відспівали гімн СУА. Голова привітала усіх присутніх членів Головної Управи, і голову Контрольної комісії СУА та висловила жаль, що Почесна голова СУА Іванна Рожанковська не змогла взяти участі у нарадах СУА.

Варка Бачинська прочитала правильник нарад, а Анна Кравчук порядок нарад які прийнято одноголосно. Варка Бачинська, протоколярна секретарка, прочитала протокол минулорічного засідання ГУ СУА, дуже докладно опрацьований, який прийнято оплесками.

За секретаріят звітувала Анна Кравчук. Голова Контрольної комісії Іванна Ратич здала звіт контролі фінансових книг із підписами: Іванна Ратич, Рома Шуган, Іванна Ганкевич і Надя Савчук.

Балянс представила скарбник СУА Таїсса Ту-

рянська, вичислюючи усі фонди СУА. Надя Цвях, фінансова секретарка, подала бюджет на 1999 рік, який прийнято одноголосно. Анна Кравчук у звіті подала вичерпний огляд праці своєї діяльності. Поодинокі подякувала усім членам ГУ СУА та редакторів "Нашого Життя" за працю, яку вони виконували на своїх постах. Після дискусії і запитів звіту прийнято.

Голова XXV Конвенційного комітету Олена Матвішин здала звіт праці комітету та подала кошти пов'язані із XXV Конвенцією. Після дискусії прийнято суму реєстраційної оплати яка становитиме 75.00 дол. Голова XXV конвенційної книги Ярослава Рубель поінформувала про пророблену працю комітету. Звернула увагу, що голови округ мають подбати, щоб звіти округ, відділів та збірки реклям були вчасно прислані. Придбання оголошень є дуже потрібне для видання конвенційної книги, бо вони частинно покривають кошти.

Далі були звіти заступниць голови.

Учасники і гості засідання.

Ольга Тритяк. Однією з головної діяльності був конкурс СУА на тему "Природа і ми", якого вона була адміністратором. Після закінчення конкурсу видали кольорову книжечку "Природа і ми" в якій помістили уривки есеїв і рисунків учнів які брали участь у конкурсі. У конкурсі взяли участь 693 учасників і надіслали 712 есеїв і 290 рисунків. У США 288 учасників написали есеї (205 українською мовою, 86 англійською) та надіслали 135 рисунків. З України: 331 учасників із 78 Спецшкіл-інтернатів написали 349 есеїв та надіслали 146 рисунків, з Англії — 28 есеїв (8 українською мовою та 20 англійською) з Бразилії 27 есеїв португальською мовою та 8 рисунків, з Канади 13 есеїв українською мовою, зі Словаччини та Югославії по два есеї українською мовою і один рисунок.

18 вересня 1998 р. поїхала в Україну, щоб роздати дітям грамоти, нагороди і книжечки.

Софія Геврик. Вдержувала зв'язок з відділами і організаційними референтками СУА. Брала участь у сходинах деяких відділів СУА. У травні 1998 р. перебувала в Україні і мала змогу репрезентувати СУА на зустрічі з членами СУА в Кіровограді та на Конгресі "Жінка на протязі 21-го століття" в Пуці-Водиці біля Києва. Заплянувала провести організаційну конференцію 7-8 листопада 1998 р. у Філадельфії під гаслом "СУА вчора, сьогодні і завтра".

Марта Богачевська-Хомяк. Закінчила книгу "Історія СУА", яка нараховує біля 300 сторінок друку. Є співредактором збірника "Мілена Рудницька – статті, листи і документи". Брала активну участь у житті зорганізованого жіноцтва України. Допомогала дістати авторські дозволи на переклади та підготувала книжку-підручник про жіночі студії для жінок України.

Ірина Куровицька. Звітувала про її активну працю в ООН. Бере участь у різних комісіях і сесіях та використовує нагоду для зв'язків з різними впливовими особами.

Варка Бачинська. В хронологічному порядку подала скільки було написано протоколів із засідань Екзекутиви СУА і нарад ГУ СУА. Вона також займалася полагодженням подорожі голів округ на наради Головної Управи.

Оксана Фаріон. Поінформувала, що цього року вільне членство збільшилося на 22 відсотки, тепер нараховує 142 членки. Висилає їм листи та всякі інформації, щоб запізнати їх з працею СУА та щоб вони активніше

включилися в програму СУА.

Марія Пазуняк. Як вільна членка СУА виконує доручення Екзекутиви СУА. Брала участь у Вашингтоні "Opening doors to opportunity for women conference" в Department of Housing and Urban Development. Є членом програмового комітету в Українському Музеї.

Ярослава Рубель. Крім звіту із своєї діяльності виготовила список референток відділів СУА, подала відомості про дописи пресових референток до "Нашого Життя" та інформації які появились в пресі про СУА від XXIV Конвенції.

Ірена Чабан. Звітувала про працю головного редактора "Нашого Життя".

Лідія Черник. Інформувала про поїздку в Україну (див. "Наше Життя" ч. 11). Відвідини були корисними для СУА і України. У Києві взяла участь у Конференції Суспільної Служби України. Зустрічалася в Міністерстві сім'ї і молоді з заступником міністра Іриною Голобовою та начальником відділу Управління у справах жінок – Ларисою Колос.

Суспільна Опіка займається допомогою старшим жінкам-бабусям і сиротам. Запляновано оплатити кошти лікування 90 дітям в Україні.

Люба Більовшук. Стипендійна акція СУА успішно продовжує свою діяльність. У 1997 р. призначено 707 стипендій. До вересня 1998 р. виплачено 469 стипендій у таких країнах: Аргентина 16, Бразилія 164, Італія 8, Німеччина 4, Парагвай 1, США 3, Україна 272, Хорватія 1.

28 серпня референтка відбула ділову поїздку в Україну, разом зі скарбником Орисею Яцусь для підсилення координації Стипендійної акції СУА. При Союзі України у Києві створено Комісію стипендій під проводом Тамари Величко.

Ірена Олексюк. Брала активну участь у громадсько-культурному житті. Була членом журі конкурсу "Природа і ми".

Марта Яросевич — референтка екології (відсутня).

Запити до звітів були після полуденку.

Голови Округних Управ, крім звітів про свою діяльність, подали коротку аналізу на тему "Ріст чи занепад у праці відділів та округ від часу самостійности України (1991-1998)". Звітували: Марія Раковська — Філадельфія, Олександра Кіршак — Нью-Йорк, Марта Стасюк — Північний Н.Й., Марія Полянська — Нью-Джерзі, Іванна Шкарупа — Огайо,

ВІСТІ З ЦЕНТРАЛІ

ВІТАЄМО СЕРДЕЧНО ВЕЛЬМИШАНОВНУ ЛІДІЮ БУРАЧИНСЬКУ З ДНЕМ НАРОДЖЕННЯ!

БАЖАЄМО ЗДОРОВ'Я І ЩАСЛИВОГО ДОВГОЛІТТЯ!

Головна Управа Союзу Українок Америки
Редколегія журналу "Наше Життя"

СУСПІЛЬНА ОПІКА СУА

ПОВЕНІ НА ЗАКАРПАТТІ!

ПОТРІБНА НЕГАЙНА ДОПОМОГА ПОТЕРПІЛИМ! СЕЛА ПІД ВОДОЮ – ТИСЯЧІ ЛЮДЕЙ БЕЗДОМНІ.

Референтка Суспільної Опіки Лідія Черник звертається до членства та всіх людей доброї волі прилучитися до цієї допомогової акції СУА. Збіркові листи голови Відділів уже отримали, то ж просимо звернутися до Відділів у Ваших околицях. Якщо у Вашій місцевості немає Відділу, то пожертву, яку можна відтягнути від оподактування у США, можна прислати до Централі, зазначаючи, що це на допомогу потерпілим від повені в Україні. Грошеві перекази виписувати на СУА:

UNWLA Inc. Welfare Fund
108 Second Avenue, New York, NY 10003
Attention: Lidia Czemyk.

ВІСТІ СТИПЕНДІЙНОГО БЮРА

Ми мали велику честь вітати у Стипендійному бюро СУА Зиновія Савицького, чоловіка сл.п. д-р Теодозії Савицької, та їхню доньку Гандзю Савицьку Мицак. Обговорено справи зв'язані з Тривалим фондом ім. д-р Теодозії Савицької, засновниці Стипендійної Акції СУА, який створено при Стипендійній Акції СУА на прохання родини.

Гості та члени Комісії стипендій СУА. Зліва: Орісія Яцусь скарбник Стипендійного Фонду, Зиновій Савицький, Гандзя Савицька Мицак і референтка Стипендій СУА Люба Більовщук.

Honorable visitors at the UNWLA Scholarship Bureau: from left: M. Orysia Jacus, Mr. Zynowij Sawyckyj, husband of the late Dr. Teodozia Sawyckyj, founder of the UNWLA Scholarship Program, their daughter, Handzia Sawyckyj Mycak and UNWLA Scholarship Chair, Luba Bilowchchuk.

Полянська — Нью-Джерзі, Іванна Шкарупа — Огайо, Любомира Калін — Чикаго, Ілл., Марта Рудик — Нова Англія, Теодозія Кушнір — Центральний Н.Й., Марія Одежинська — зв'язкова відділів далекого віддалення. Голова Округи Дітройт Квітка Іваницька була відсутня.

Всі відділи провадять свою діяльність згідно із вказівками. Підтримують акції СУА, в основному допомогові акції референтури Суспільної опіки і стипендій. Активно підтримують Український Музей. Постійно посилають посилки в Україну до шкіл і сиротинців.

У короткій аналізі на тему: "Ріст чи занепад у праці відділів і округ від часу самостійності України" голови округ ствердили, що занепаду праці немає, а радше незалежність України посилила допомогові акції. Кожний відділ старається придбати членок по змозі з нових імігранток з України та інших країн.

Перед вечерею о. Леонід із парафії св. Івана Христителя в Ньюарку, Н.Дж. відправив св. Літургію в наміренні членок СУА.

По вечері Ліда Черник і Люба Більовщук висвітлили прозорки і поділилися вражіннями із своєї подорожі в Україну у зв'язку із координацією їхньої праці. Ольга Тритяк розказала про свої цікаві зустрічі з учнями шкіл в Україні, які брали участь у конкурсі "Природа і ми", яким вона вручила нагороди. Іванна Ратич, як голова Статуткової комісії, зазначила, що статут зі змінами буде готовий до кінця 1998 р. Марія Раковська, голова Номінаційної комісії, повідомила, що комісія працює. На голову Резолюційної комісії XXV Конвенції СУА вибрано Ярославу П. Рубель.

Прийнято програму XXV Конвенції.

Обговорено справу надання почесного членства СУА. Перед закриттям нарад загостив син Почесної голови СУА сл. п. Марії Савчак Михайло Савчак та передав чек на 5,000.00 дол., який залишила у своєму заповіті Марія Савчак на Видавничий Фонд СУА. Також 5,000.00 дол. вона призначила на Український Музей.

Молитвою закрито наради.

Ярослава П. Рубель

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

VOL. XLIX

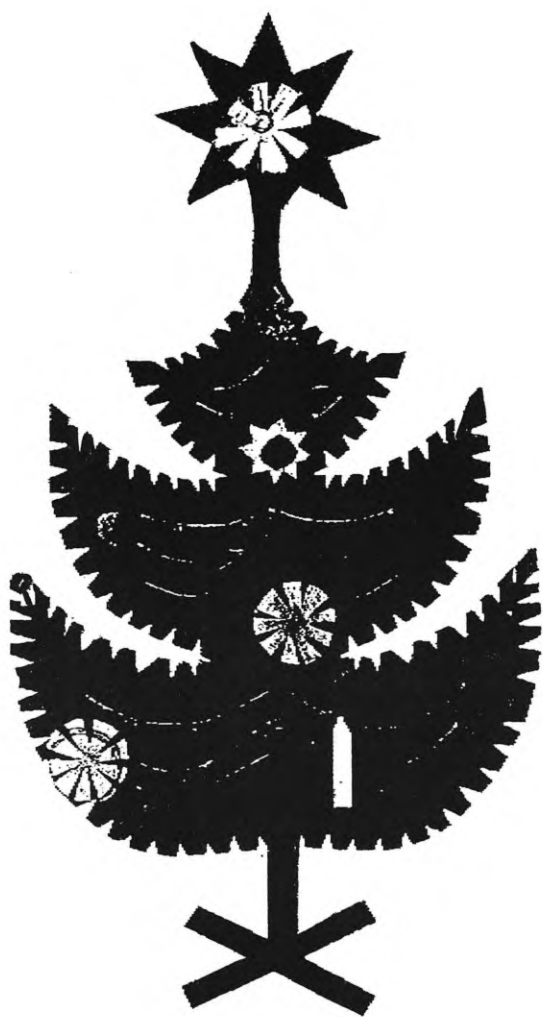
DECEMBER 1998

Editor: TAMARA STADNYCHENKO

"SVIATA VECHERA/ CHRISTMAS EVE

by GINA M. TABASSO

When you bake a round-shaped bread
you help the sun to be born
hay and straw from the stable
in the manger, placed under the cloth
one tablecloth for the living
and one for the dead, an extra
place setting for the departed
who eat at night, garlic
at the corners to shoo away evil
kutia, boiled wheat with honey
and poppyseed, sacrificed
to the gods then uzvar
12 dried fruits in a stew
12 dishes for koroten, winter
solstice eve, dedicated to each
full moon that became christian
became an apostle
God's food when the first star
appears. The table is moved
into a holy corner under icons
draped with baba's embroidery
old grandfather, didukh sits
with a sheaf of ribboned wheat
at his back. He waits to return
as stalks of harvest grain.

Gina M. Tabasso has been published in numerous poetry anthologies and is associate editor of Grasslands Review. She is a member of UNWLA Branch 8 in Parma, Ohio.

107TH INTERNATIONAL CONVENTION OF GENERAL FEDERATION OF WOMEN'S CLUBS

by ANNA KRAWCZUK

An international organization dedicated to community improvement through volunteer service and to providing opportunities that strengthen the role of women. (Mission Statement of the General Federation of Women's Club)

From left: Anna Krawczuk, Maria Polanskyj, GFWC International President Faye Dissinger and Natalia Iwaniw.

Chrystia Bidiak, Anna Krawczuk, Maria Polanskyj and Natalia Iwaniw.

The General Federation of Women's Clubs held its annual International Convention at the Fairmont Hotel in New Orleans, Louisiana, June 12 to June 15, 1998. As an associate member of the GFWC since 1952, the Ukrainian National Women's League of America, Inc. has voting eligibility and Anna Krawczuk, president of the UNWLA, exercised this right as a delegate at the convention. The World Federation of Ukrainian Women's Organizations was represented by Vice President Chrystia Bidiak, the Ukrainian Gold Cross by President Natalia Iwaniw, and the UNWLA New Jersey Regional Council by its president, Maria Polanskyj.

Until the installation of new officers, International President Faye Z. Dissinger chaired the Convention. Maxine Scarbro was elected president for a two year term.

"Unity in Diversity" is part of the GFWC logo and the slogan "Celebrate WOMEN: Past, Present, Future" reflected the proceedings of the convention. Guest speakers included Dr. Susan Blumenthal, Assistant Surgeon General and Senior Science Advisor in the US Department of Health and Human Services. Dr. Blumenthal is also Vice

President for Health Affairs and a visiting professor at George Washington Medical Center. Recognized as a national expert on women's health and mental illness, Dr. Blumenthal provided insights not only on women's health problems, but also on medical research that until recently was male oriented.

Every aspect of GFWC activities was discussed at numerous workshops. Topics were varied and covered community improvement and individual betterment, public speaking, grant writing, the Internet, Libraries 2000/Public Relations and International Relations. Special emphasis was given to junior and regular membership. The role of ethnic American organizations was discussed at the International Workshop where one of the topics under discussion was the nature these organizations. Organizations such as the UNWLA, for example, based and registered in the United States, are widely viewed as Ukrainian American, but are in essence American.

Besides the business agenda, the GFWC convention included award ceremonies recognizing significant contributions and achievements of groups and individuals. Past GFWC presidents were honored;

At the International Workshop.

At the Convention.

GFWC clubs and individual members were awarded. Hugh O'Brian, founder of HOBY (Hugh O'Brian World Youth Leadership) was the speaker at the "Hats Off to Club Presidents" luncheon. Mr. O'Brian received a special award for his work with youth over the last forty years. Other speakers included Tamara Traeder, N. Cameron Chandler, Paula Bock (1998 winner of the Jane Cunningham Croly/GFWC Print Journalism Award), Lillian Brown, and Kathy and Bill Magee (co-founders of Operation Smile).

Throughout the convention, hospitality, unity and respect for one another was given and felt.

The General Federation of Women's Clubs Headquarters is located at 1734 N Street, NW, Washington, DC 20036-2990. GFWC publishes a magazine entitled "Clubwoman".

The UNWLA applauds outgoing GFWC International President Faye Dissinger and extends congratulations to President-elect Maxine Scarbro.

HARVARD IN AMERICA, HARVARD IN UKRAINE

by IRYNA T. RISHKO

On Sunday, October 25, 1998, the New Jersey Regional Council of the UNWLA hosted a lecture by Dr. Roman Procyk, executive director of the Harvard University Ukrainian Studies Fund. The event, held in the parish hall of the Ukrainian Catholic Church of the Nativity of the Blessed Virgin in New Brunswick, New Jersey, was organized by Tetiana Rishko, educational chair of the New Jersey Regional Council of the UNWLA, and emceed by Council President Maria Polanskyj. Dr. Procyk's presentation, "Ukrainian Harvard in America and in Ukraine", focused on significant works recently produced under the auspices of the Harvard Ukrainian Studies Institute, and simultaneously published in the United States and in Ukraine.

From right: Tetiana Rishko, Dr. Roman Procyk, Maria Polanskyj

LISOVA PISNIA

The Forest Song in Drama and Film

by HÉLÈNE TURKEWICZ-SANKO

The Forest Song as a literary work appeared in Ukraine in 1911, the work of Laryssa Kosach, better known among Ukrainians under the pseudonym of Lesia Ukrainka. Seventy years later, The Forest Song was produced in Ukraine as a movie, released in 1981 by the Dovzhenko Studios in Kyiv under the direction of contemporary filmmaker Yuri Ilyenko. In both film and literature, the main character is the Forest Nymph, the Mavka, and the producer has chosen to add her name to the title of his production -- *The Forest Song/Mavka*.

Laryssa Kosach was born in 1871 into a family of well-read poets, writers, university professors and successful civil servants who worked for the Russian tsarist government of the nineteenth century. She received an extensive formal education under the supervision of her mother, a published writer, and her uncle, a famous professor of Hellenic civilization. Her father was also extremely well educated. Ukraine at that time was part of the Russian Empire and he, like many others, was educated in both Ukraine and Russia. Completing his studies in St. Petersburg, he returned to Ukraine to work as a civil servant.

At the age of ten, Laryssa Kosach performed in classical Latin and Greek plays; she spoke English, French, German, Italian, Polish and Russian fluently. However, her mother insisted that her daughter mingle with the village children and learn from them how to speak perfect Ukrainian and learn as well their songs, dances and folk stories. She became very familiar with the folklore of the area known as Volynia, located in the northwestern part of Ukraine near the Polish border. It was also at the age of ten that little Laryssa succumbed to her first grave illness, an illness which was to bring her excruciating pain for the rest of her life. She contracted tuberculosis of the leg bones and tuberculosis eventually affected her lungs and was the cause of her death in 1913 at the age of forty-two.

Laryssa's close association with the Ukrainian people of Volynia enabled her not only to understand their language, but to witness their hard life and especially their helplessness to change that life through education, guidance and leadership. From childhood, she remembered people being arrested and exiled to Siberia because they were activists. Ordinary people were victims of oppression and sent away. When Laryssa was

only five years old, her aunt became one of these victims. It is therefore significant, but not surprising, that Laryssa Kosach chose to sign her literary works as Lesia Ukrainka, Lesia the Ukrainian, a reflection of her will to be the voice of people who were denied a voice. In *The Forest Song*, she portrays the lives of these people with references to their native mythology as well as to their social and political situation during the last years of the tsarist regime.

The film *The Forest Song/Mavka* follows the literary work fairly closely. The background music is also the work of Lesia Ukrainka, recorded by her in Volynia. The drama was published with a special appendix to the text with the scores of the music to be played on the local flute.

The movie begins with the haunting sound of a woman wailing. A character drawn from the local mythology, the *lisovyk* or forest master, appears. He is covered with animal pelts. From the interior of a tree trunk he watches the village people who are walking in procession as though to celebrate the rite of spring. The banners and the costumes all indicate that we are somewhere in Ukraine. But soon the procession breaks up and we see people fighting; the priest, still carrying his banner, escapes the crowd. The stage is set for the political and social upheaval. We see a man literally thrown out of the village. It is Leo, a wood cutter, who is soon joined by his sister and her son Lukash. The trio leaves the village for the forest and as they enter the woods, Leo and the others pay homage to the deities which they believe inhabit the trees, the marshes, and the rocks. In the film, the woodcutter cuts a lock of hair from each person, sets the lock of hair on fire, and blows the smoke and the ashes through the forest. Later in the film, we see him depositing an offering on the branch of an old oak tree. Metaphors are drawn from Ukrainian folklore where spirits inhabit trees, mountains and water.

In the literary drama by Lesia Ukrainka, four characters appear; only two of these appear in Ilyenko's film version. The first to appear in the drama is "the one who breaks the dams". He personifies the forces of nature in the spring time. He does not appear in the movie. The second character to appear in the drama is the "vodianyky" or Water Master, who interacts with the

"rusalky" or Water Sprites. Although the Water Master does not appear in the movie, the Water Sprites do, interacting with Mavka, the Spirit of the Forest, who gives the film its title; she is the grand-daughter of the Forest Master, who appears in both the drama and the film, and is, in both, the main protagonist.

Two geometric figures can be applied to the construction of the drama as well as to the construction of the film. The first figure is the full circle, representing the cycle of seasons that the reader/spectator is about to witness. The story begins in the Spring, develops during the Summer and the Fall, and ends in Winter. The second geometric figure, placed within the full circle, is the triangle, or more specifically, a series of triangles. The first triangle is created by the three protagonists as they enter the forest: the woodcutter Leo, his sister, and her son Lukash. This triangle changes as Mavka enters the picture. The triangle is now made up of Lukash who plays the flute, Mavka the forest nymph who is attracted to him because of the music, and her grand-father the Lisovyk who tries to persuade her to forget the world of the human race because it will only bring her sadness, pain and desolation. But Lukash's flute has awakened the Mavka from her Winter sleep and in spite of the Forest Master's efforts, she finds Lukash, falls in love with him, and becomes human. In the film and in the drama, the relationship begins when Mavka stops Lukash while he is cutting a birch tree to drink its sap.

The passage of Mavka from nymph to human reaches its climax when she discovers that she has acquired the power to shed tears, and therefore, to know pain as well as joy. In Ukrainian literature and Ukrainian folk songs, tears can signify joy as well as sorrow, but more importantly, they symbolize empowerment over one's destiny. Mavka's destiny, however, is just as the Forest Master predicted. She enters a world she does not comprehend and for which she has not been prepared. A new triangle develops which involves Mavka, Lukash and his mother. Lukash's mother complains about Mavka's actions, her dress, her work.

The turning point in the relationship between Mavka and Lukash occurs at harvest time. A creature of the forest, Mavka cannot participate in the harvest. She does not want to cut the wheat and thus betray the spirits of the meadows. As she is unable to take part in the harvest, a new triangle develops with the appearance of Kelena, a distorted pronunciation of Kalyna. The kalyna is one of the most symbolic trees in Ukrainian folklore and a woman's beauty is often compared to the bloom or the red berries of the tree. In *The Forest Song*, however, Kelena is a widow, a prosaic and practical

woman who works fast and well. She impresses Lukash who forgets and abandons Mavka. Alone, rejected and despondent, Mavka enters the underworld but is allowed to come back during the Fall. She comes to the cottage where Lukash's family lives, but Lukash is not there. He is roaming the forest like a war wolf.

Mavka appears to Kelena in the form of a birch tree. Kelena is angry and wants to cut the tree with her axe. At that moment the force of nature, symbolized by a mad man, takes revenge. Her cottage bursts into flames. Later in the movie the women are shown leaving the burned down cottage in a cart loaded with all their possessions and the children. Mavka finds Lukash dying in the snow. In the literary drama she softly speaks to him, asks him to play his music and to remember that nature is everlasting. She leaves him hope; she assures him that she will return next Spring. In the movie, it is the Forest Master who closes Lukash's eyes as he dies; he takes the flute and plays. One of the children, hearing the music, slides down from the cart, takes the flute and begins to play. The landscape is bare, frozen and desolate, yet something intangible ... the music ... suggests that there is life beneath the snow. When Spring comes, the forest will come alive again. The final triangle in the drama is Lukash, Mavka, and the music; the final triangle in the film is the Forest Master, the women, and the child awkwardly playing the flute.

Several metaphors in the film are closely connected to the Ukrainian mythology of the forest, the double belief system which combines pagan belief and Christianity and the reality of oppressed life. First is the nymph who metamorphoses herself into a human woman through the process of tears when she falls in love with a man. The tears, often symbolic of the hardship of human existence, are also a source of strength. The second metaphor is that of the axe, symbolic of hard work for survival. It is needed to clear the woods to get land for farming, for building a shelter, and for providing fuel for the fire. The red berries of the kalyna symbolize the heart and blood of Mavka when they are crushed. In the Spring, the kalyna blooms with white snow-balls; in the Fall, its red berries pull heavily on the branches and the tree becomes a sad, over-burdened silhouette. As the third metaphor, it symbolizes innocence and passion, despair as well as sacrifice.

The forest animal associated with the forest nymph is the doe, a symbol of the princely origin of the Forest Nymph as well as of her human status. Mavka is holding a doe while Lukash and Kelena work and flirt. When Mavka stands, she lets the doe go. In the next scene of the film, Lukash and Kelena make love. When Mavka reappears, Lukash and his mother are carrying a

dead doe tied upside down to a pole. Lukash sees Mavka and utters, "Oh, how ugly you are." Turning to his mother he adds, "Mother, send the matchmakers for my wedding!" The birch tree symbolizes Mavka as a forest nymph. When she comes looking for Lukash at the cottage, she encounters Kelena. She is in the birch tree, naked, with crushed red berries on her heart. For a moment, her extended arms form a cross reminiscent of Jesus on the cross. She is the innocent who has been sacrificed.

The sixth symbol is the horseless loaded cart which appears only in the film version of the story. In one scene, Lukash and his wife are harnessed to the cart like horses and both are being whipped. Humans, normally helped in their toil by horses, are compelled to do the work themselves, working, not like horses, but like even more lowly mules. In another scene, Kelena and Lukash's mother are alone, helpless and unable to pull the horseless cart. Lukash is gone. The forest has been raped and the trees have been sold. The house is burnt and the two women are abandoned in the snow with their children and their possessions. Among the bundles in the cart is a bag from which the head of a midge protrudes, symbolizing the degradingly miserable life to which the women are reduced. Something is missing and it is not only Lukash, who may be a man who has gone mad and abandoned his family or may as easily be a man who has been arrested and sent to a labor camp and whose survival depends on a spiritual presence that the nagging wife concerned with material goods cannot give. It is Mavka, the feminine spiritual counterpart of Kelena who symbolizes this spiritual message; it is Mavka through whom Lesia Ukrainka demonstrates that there is more to human life than feeding and mating. Whether men create forest spirits to tame the environment or find their strength in religion, they need the spiritual dimension to give meaning to their survival.

Both Lesia Ukrainka and Ilyenko deal with the hidden forces of nature which exist in the environment and in the spirit and hearts of people. In order to conquer the world around them, people from Ukraine developed a mythical world and lived in close harmony with it. A fine line separated this mythical world from reality; the intangible link between them was music. In both the drama and the film, we find a synchronization between the human life cycle and the cycle of seasons perceived in nature.

There is only one reference in the literary work which allows the reader to place this drama historically. In one scene there is mention of the Germans who come to inspect the woods of Volynia. They want to buy the forest's oak tree, but the woodcutter refuses to let it go. The drama in the forest suggests the drama of the whole country of Ukraine, which on the one hand was politically subordinated to an authoritarian regime and was, on the other hand, the envy of foreigners because of its great wealth. Lesia Ukrainka's *The Forest Song* appeared in 1911 when writers and poets were influenced by the rebirth of romanticism in literature and music and dance sweeping Europe at the turn of the century. In 1914 World War I erupted and the people of Volynias were caught up in a whirlpool of history for which neither they nor the rest of the world were prepared. The 1981 cinematographic production of Yuri Ilyenko may have been a symptom of the desolation that the Soviet regime had brought to Ukraine and a symbol of the need for a similar rebirth, one of spiritual vitality. The film, like its literary inspiration, can be seen as a cry for the reintegration of human values into a society where "human-ness" had been too long eroded and depleted.

Copyright Hélène Turkewicz-Sanko
John Carroll University
October 1998

LETTERS TO THE EDITOR

I am delighted with your magazine. The essay about Kateryna Hrushevsky moved me deeply. Bohdan Soroka.

Editor's Note: Bohdan Soroka is an artist whose work is currently on exhibit at the Ukrainian Museum in New York. He is the son of Katrusia Zaricka, a political prisoner who was sentenced to, and served, twenty-five years in a Soviet prison.

Захоплює мене
ваша робота. Пошлю
вашому музею
картинку Грусевської
Bohdan Soroka

AGING GRACEFULLY

by Ihor Magun. M.D.

As life expectancy in the United States increases, many of us become concerned about aging.

We worry about growing older ourselves and we worry about parents and other relatives who are already elderly. It is important to remember that aging does not necessarily impair living well; in fact, in the absence of any significant disease, people can live useful and comfortable lives with few restrictions in their usual daily activities. We are all getting older; some of us just manage to do a better job of it than others. Aging well is a combination of factors, including proper medical attention, awareness of what occurs as the body ages, and making adjustments which accommodate those changes.

Aging does produce physical changes which are part of the normal aging process. Body fat, for example, normally increases with age. Recognizing that this is a natural result of the aging process does not mean that we should just accept it. It means that we should try to maintain a healthy diet that will prevent excessive weight gain and that we should try to keep weight as close to recommended levels as possible.

Eyesight is also affected by aging. The elderly are more susceptible to glare from bright light, while on the other hand needing brighter light to see clearly. Blurred or weakened vision can result in accidents and seemingly slight problems with vision, if untreated, can result in blindness. Regular ophthalmological evaluations are important and can significantly reduce life threatening or life impairing conditions.

Hearing loss among the elderly is another problem. Hearing loss may be hereditary or may be induced by environmental conditions which are job related or caused by prolonged exposure to loud noises or even loud music. Hearing loss can also occur when ear wax becomes impacted. While medical evaluations are helpful in diagnosing hearing problems and their causes, technology has not

advanced enough to perfect a hearing device that mimics the human ear. Even the most advanced models, despite their great expense, are not as good as we would like them to be. The best way to avoid hearing loss is to be aware that it can be induced by prolonged exposure to loud noises and avoiding such exposure whenever possible. With people who have experienced hearing loss, kindness, not shouting, is the best medicine. Speak directly, speak loudly and speak clearly.

The thyroid regulates our well being and "drive". Because thyroid deficiencies are commonly seen in the aging, thyroid evaluation should be a routine part of a physical examination, especially if there is a family history of thyroid problems.

We do not think twice about checking dosages and types of medication given to children and infants. We should be just as careful with medication prescribed for the elderly. As the body ages, the functioning of the kidneys, liver and gastrointestinal system changes. High quantities of medication can cause undesired reactions or side-effects which causes these organs to function improperly. Ironically, some medications can account for symptoms of "not feeling well" even though they need to be taken to keep the body functioning properly.

Dizziness or near fainting spells are also a common occurrence in the elderly because blood pressure may not respond to rapid changes in position. Many times, dizziness can be avoided by slowing down when changing position, for example, from lying to sitting or from sitting to standing. Being aware of this and practicing gradual position changes can prevent possible falls.

Patience and kindness when dealing with an aging parent or relative are important. Familiarity with changes the body experiences because of aging, awareness of the environment, and paying attention to symptoms can help make the aging process easier and less stressful for everyone concerned.

A SAFE AND HAPPY CHRISTMAS TO EVERYONE

SUBJECT INDEX TO VOLUME LIV - 1998

Arts and Literature

The Adventures of Kozak Enei 2:19
Ethel Lilian Voynich 2:16
Four Ukrainian Women Writers 5:20
Musketeers, Cossacks, and Tulips 6:18
Pan Kotsky: Ukrainian Folk Tale 11:18
Lisova Pisnia in Drama and Film 12:18

Ecology

Earth Day, Arbor Day and Chornobyl 4:15

Education

French Eighth Graders Study Poetry of T. Shevchenko 3:13
UNWLA Nature and Us Contest 11:15

Food

Vegetable Squares 1:24
Carrot-Celery Pancakes 1:24
Grilled Swordfish Steak 2:23
Guacamole 3:20
Carrot and Turnip Salad 5:24
Pineapple Beet Salad 5:24
Celebrating the Apple 11:21

General

Letters to the Editor 1:21, 12:20
WFUWO Statement to UN 4:16
International Women's Day 5:17
International Day of the Family 5:19, 9:15
Eating for One's Country 7-8:15
Juneau Impressions 10:16
International Year of Older Persons 11:14
107th Convention of GFWC 12:16
Harvard in America, Harvard in Ukraine 12:17

Health

So You Want to Start Exercising 2:21
Are You Really Ill? 3:20
For Your Eyes Only 5:22
Here Comes the Sun 7-8:19
A Word About Ticks and Lyme Disease 9:16
Influenza Season 10:15
To Your Health 11:20
Aging Gracefully 12:21

History

The First Translator of Shevchenko Into English 3:14
Kateryna Hrushevsky 9:9

Life in the Diaspora

The Garage 2:22
A Mother's Day Story 5:23

People

"You Are Our Spark". The First Lady in Lviv. 1:17
UNWLA Honors Dina Udovenko 6:15
Tribute to Dr. Teodozia Sawyckyj 10:14
In Memoriam. Claudia Olesnicki 11:16

Poetry

"Winter" (Shevchenko) 1:21
"Our Angel" 7-8:20
"Foreign Affairs" (Tabasso) 11:20
"Sviata Vechera" (Tabasso) 12:15

Short Stories

Seven Year Old Clever Marusia 3:18
The Midwife 4:17
The Fox and The Cat 11:17

Theater

Flight 4:20

Ukraine

Winter Letter from Kyiv 2:23, 4:22
Angels at Boryspil 3:16
Women and the Elections 6:21

Ukrainian National Woman's League of America

News from UNWLA Headquarters 1:22, 6:16, 7-8: 18 ,
9:14, 12:
Branch 36 Celebrates 65th Anniversary 2:18
NJ Regional Council/Immigration Law 6:22
UNWLA Branch 106 Participates in Connecticut
Cultural Festival 7-8:21
Another Path (Branch 95) 10:19
Greetings from Jim Edgar, Governor of Illinois 11:6

ЩИРО ДЯКУЄМО ВЕЛЬМИШАНОВНІЙ І ДОРОГІЙ ПАНІ ХРИСТІ НАВРОЦЬКІЙ
ЗА ДОВГОЛІТНЮ ПРИЄМНУ СПІВПРАЦЮ І ВЕДЕННЯ СТОРІНКИ

НАШЕ ХАРЧУВАННЯ

*Бажаємо здоров'я та довгих років плідотворної праці
на благо Союзу Українок Америки і української громади!*

Головна Управа Союзу Українок Америки
Редакційна Колегія "Нашого Життя"

Бажаючи читачам веселих свят Різдва Христового, хочу попрощатися з Вами, бо не раз чула від Вас приємні для мене слова. Це останнє число "Нашого Життя", до якого я подала приписи.

ХРИСТЯ НАВРОЦЬКА

КРИХКИЙ КОРЖ З ГОРІХОВОЮ МАСОЮ І РОМОВОЮ СКЛИЦЕЮ

- 1 1/2 горнятка борошна (муки)
- 1 /4 фунта масла
- 1 ложка "Кріско"
- 1 1/2 ложки цукру
- 1 ложка квасної сметани
- 1 ложечка порошку до печення

ГОРІХОВА МАСА

- 8 жовтків
- 8 ложок цукру
- 2 горнятка змелених волоських горіхів або мигдалю
- 1 ложка тертої булки
- шкурка з однієї цитрини
- піна з білків
- кваскувата мармеляда.

СКЛИЦЯ

- 4-5 ложок молока
- 1 горнятко цукру
- 2 ложки вбитого масла
- 2 ложки рому або 2 пляшечки ромової есенції

Розтерти товщ з мукою, додати решту складників і замісити корж. Накласти на змащену форму 9x13 інч. На тісто накласти кваскувату мармеляду. На масу збити електричною мішалкою жовтки з цукром, додати змелені горіхи або мигдаль і терту булку. Вкінці збити піну з білків і додати до маси втерту цитринову шкурку. Накласти масу на приготований корж. Пекти в печі, нагрітій до 350° 45 хвилин.

На склицю заварити 4-5 ложок молока з одним горнятком цукру. Охолодити. Додати 2 ложки збитого масла і ром. Все разом змішати і накласти на холодний корж.

КРИХКІ ТІСТЕЧКА З ВАРЕННЯМ

- 2 кістки (1/2 фунта) масла, кімнатної температури
- 1 горнятко квасної сметани
- 2 ложки втертої цитринової шкурки
- 2 і 3/4 горнятка борошна

1 горнятко варення — до влодоби до посипання цукрова пудра

У великій мисці змішати масло, квасну сметану, цитринову шкурку з одним горнятком борошна, вживаючи електричну мішалку. Всипати решту муки і замісити тісто рукою. Розкачувати тісто частинами (товщиною як на вареники) і гострим ножом різати на 3x3 інчові прямокутники. Класти їх на змащену форму до печення тістечок і накладати посередині ложечкою варення. Загорнути 4 кінці разом і стиснути, щоб добре трималися. Пекти в печі, нагрітій до 400° 11-14 хвилин, щоб легко зарум'янилися.

КОРОЛІВСЬКИЙ ТОРТ

1-ий КОРЖ:

- 4 жовтки
- 1 горнятко цукру
- 3/4 горнятка мелених волоських горіхів
- піна з білків
- 1 ложечка ванільової есенції

2-ий КОРЖ:

- 4 жовтки
- 1 горнятко цукру

1/2 фунта мигдалю в лущинці, змолоти та додати кілька крапель мигдалевої есенції

3-ій КОРЖ:

- 1 кістка масла
- 1 сирий жовток
- 1 ложечка ванільової есенції
- 1 горнятко муки.

Корж 1: змішати всі складники і накласти на дно 10-інч. тортівниці, пекти в температурі 350° 25-30 хвилин. Те саме повторити з двома наступними коржами.

Маса 1. 8-унц. коробка збитого масла, 1 жовток, 3 ложки розчиненої кави, розпущеної в 1/4 горнятка окропу, охолодити. Все збити разом і накласти на 3-ій корж. Тоді накрити 2-им коржем і переложити другою масою.

Маса 2: 1 горнятко волоських горіхів змолоти. Вбити піну з одного білка, додати 1/2 горнятка цукрової пудри і сік з цитрини. Добре втерти і накрити коржем ч. 1.

Склиця: 3/4 фунта цукрової пудри, сік з 1-1 1/2 цитрини. Добре втерти і полити торт.

ДОПИСИ ОКРУГ І ВІДДІЛІВ СУА

ТРИДЦЯТИЛІТТЯ 97-ГО ВІДДІЛУ СУА ім. МАРУСІ БЕК

Членки 30-го Відділу СУА ім. Марусі Бек. Members of UNWLA Branch 30.

21 вересня цього року наш 97-ий Відділ ім. Марусі Бек відсвяткував 30-ліття свого існування. Після дискусій та різних пропозицій одногослосно постановили відзначити це свято в приватній атмосфері.

Колишня голова Відділу Наталка Сантарсієро ласкаво запропонувала для зустрічі свій елегантний дім з декоративним садом та ogrіваним басейном.

Смачну та дуже різноманітну вечерю приготували членки. М'ясо й рибу підсмажили на дворі. Смачні торти також готували досвідчені союзнянки.

Прочитали історію Відділу. Членки обмінялися споминами про минуле та переглянули альбоми з

фотографіями діяльності Відділу. Прочитавши імена членок які відійшли у вічність, вшанували їх хвилиною мовчанки.

Великою приємністю для нас була присутність колишніх двох голів Відділу — Мирослави Макогон та Олени Коритник.

Всі присутні провели час в товариській атмосфері, а тому, що в цьому році прибули до нас нові молодші членки, маємо надію на успішну працю Відділу на наступних 30 літ.

За управу Відділу:
Лариса Самотовка, секретар.

89-ИЙ ВІДДІЛ СУА ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ В КЕРГОНКСОНІ

Відділ нараховує 50 членок. Між членами управи є тісна і дружня співпраця.

Голова Анна Слободян та її заступниця Зеновія Ковальська зразково репрезентують Відділ.

Протоколярна секретарка Зеновія Гулей сумлінно виконує свій обов'язок не тільки писанням протоколів, але й терпеливо вислуховує та полагоджує заваги членок.

Кореспонденційна секретарка д-р Стефанія Барановська бере участь у різноманітних імпрезах — виголошує реферати, веде розповіді про ролі СУА у суспільстві, читає твори письменників і поетів, допомагає у проведенні свята на Союзівці "День союзнянки".

Скарбник Агнес Хоманчук вивчила мову та включилася у наше суспільне життя з великою посвятою.

Усі наші референтки працюють на культурно-освітній ниві Відділу. Культурно-освітня референтка Людмила Волянська оживляє наші зустрічі розповідями про подорожі в Україну, та працю кореспонденційної секретарки.

Референтка Суспільної опіки Меланія Кокорудз, з її вродженою життєрадісністю виконує своє завдання ретельно і тому до неї відносяться з

вдячністю ті, які отримують допомогу тут і в Україні.

Виховна референтка (вона ж представниця СУА у СФУЖО) Лідія Яців, збирає вкладки та повідомляє членок про діяльність тієї поважної організації жінок.

Імпрезова референтка Нуся Вербовська, заповідлива до праці та активна навіть тоді, коли важка недуга не дозволяла їй бути з нами — думками линула до нас, плянучи майбутню працю.

Музейно-мистецька референтка Євгенія Рубчак дуже добре виконувала своє зобов'язання, проте була змушена залишити нас через важку недугу.

Господарські референтки — Сильвія Кузів, Христя Головата та Льоля Савеська приготують перекуски для членок СУА та обіди для громадянства заробляючи таким чином кошти на потреби Відділу.

Стипендійна референтка Емілія Реннер своєю ввічливою особистістю приєднує щораз більше кількість жертводавців на благородні цілі.

Зв'язкові референтки — Ольга Бодлак і Осипа Дудинська — повідомляють членок про сходи-ни а Контрольна комісія підсумовує нашу діяльність.

Марія Зубрицька,
пресова референтка.

88-ИЙ ВІДДІЛ — УЧАСНИК КОНКУРСУ СУА “ПРИРОДА І МИ”

6-го червня ц. р. учні суботньої школи українознавства в околиці Філядельфії одержали нагороди і грамоти за участь у конкурсі “Природа і ми”.

Конкурс проводили членки 88-го Відділу Анна Шваб'юк, Христя Швед і Оксана Тишовницька які є й вчительками у школі.

У конкурсі взяло участь 75 учнів з яких 14 дістали нагороди, 10 — відзначення, всі інші — грамоти.

Нагороди були вручені під час урочистої програми закінчення шкільного року, яка відбува-

лася в Українському Культурно-освітньому Центрі.

Реня Цюк, виховна референтка Філядельфійської Округи, мала шану вручити нагороди та передати щиро подяку директорові школи д-рові О. Лужницькому за співпрацю та підтримку СУА під час конкурсу.

88-ий Відділ СУА, батьки, учителі та адміністрація школи є дуже горді з досягнень своїх дітей.

Реня Цюк,
секретар 88-го Відділу СУА.

НАМ ПИШУТЬ

ШАНОВНІ НАШІ ДРУЗИ

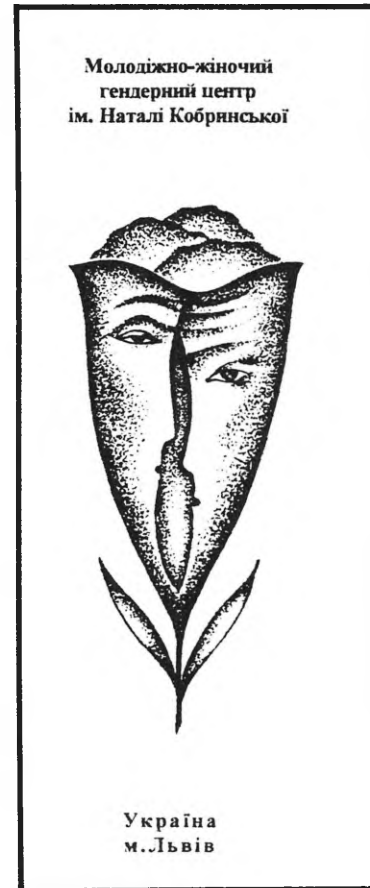
Молодіжно-жіночий гендерний центр ім. Наталі Кобринської м. Львова щиро вдячний вам за журнал “Наше Життя”. Ми були такі раді коли читали про життя українок у далекій Америці та на дев'ятій сторінці прочитали про нашу членку Лесю Мерзу.

А ще ми були особливо вражені, коли на стор. 12 і 23 прочитали про останні сходи 69-го Відділу СУА в Лорейн, Огайо, ім. Наталі Кобринської, який працював з 20 листопада 1957 р. до 16 листопада 1997 р. Думаємо, що то Боже провидіння, що саме 10 листопада 1997 р. на Україні, у Львові створена організація “Молодіжно-жіночий гендерний центр ім. Наталі Кобринської”. Ми також поринули, як 40 літ тому українки в Америці, у вир праці в культурній, освітній та організаційній діяльності.

Проводимо тренінги по жіночих людських правах, жіночому лідерству. Проводимо на громадських засадах юридичні консультації для жінок. Психолог Ірина Верещак у вихідні зустрічається з жінками і дівчатами і багато їм допомагає. Наші молоді членки готуються до лідерства. Вони вивчають стиль керівництва, поняття лідерства, вирішення конфлікту, прийняття рішень шляхом консенсусу. Організація є членом Жіночого Консорціуму “Нові незалежні держави — США в м. Києві”.

Надзвичайно раді, що маємо змогу отримувати на Україні ваш часопис “Наше Життя” завдяки Союзу Українок Америки міста Нью-Йорк. Вважаємо, що завдяки вашій праці в далекій Америці став можливим розвиток жіночого руху на Україні і ми щирозадушено вас вітаємо. Звичайно, дуже важливо зрозуміти, що така праця потрібна, необхідна і має великі плідні наслідки.

Можливо, наші подруги з 69-го Відділу СУА ім. Наталі Кобринської будуть такі добрі і поділяться з нами своїми здобутками, матеріалами про діяльність, враховуючи, що ми продовжуємо їхню справу у нас на Україні. Так як ми не маємо їхньої адреси — просимо вас бути тією ниточкою яка сполучить Молодіжно-жіночий гендерний центр ім. Наталі Кобрин-

ської у м. Львові і тих, хто працював упродовж 40 років у 69-му Відділі СУА ім. Наталі Кобринської в Лорейн, Огайо, США. Прочайте нам, якщо то буде для вас певним клопотом.

Додатково повідомляємо, що завдяки уряду США у Львові проходили ряд семінарів-тренінгів для жінок. Тренінги проводили досвідчені тренери Марія Зілгалова та Олена Сулова з Жіночого Консорціуму ННД-США.

З великою шаную та повагою

Ярослава Сорокопуд, керівниця
Молодіжно-жіночого гендерного центру ім.
Наталі Кобринської м. Львова, Україна.

ФОНД ЧОРНОБИЛЯ СУА

ПОЖЕРТВИ ЗА ЖОВТЕНЬ 1998 Р.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Теофіля Моравського** родина і приятелі зложили через 70-ий Відділ СУА в Пассейк, Н.Дж., на Фонд Чорнобиля СУА: **500.00 дол.** — родина Моравських; **200.00 дол.** — Надія Пальчинська з родиною, Анастасія Кручовий, Михайло і Веруша Раосо, Тарас і Таня Пальчинські; **по 100.00 дол.** — Стефанія і Стефан Покори, Богдан Покора; **по 50.00 дол.** — А. і Д. Слободяни, родина Путикевичів; **по 25.00 дол.** — Ярослав Митрофанюк, Ірина Марченко-Урман. **Разом 1,050.00 дол.**

У пам'ять нашої дорогої мами і бабусі **бл. п. Анастасії Цвях**, яка відійшла у вічність 5-го серпня 1998 р., складаємо **200.00 дол.** на Фонд Чорнобиля СУА.

**Дочки — Надя Цвях і Зеня Логуш,
внуки — Орест і Марта Логуші.**

Замість квітів у пам'ять **бл. п. Анастасії Цвях**, на Фонд Чорнобиля СУА зложили: **по 100.00 дол.** —

Богдан і Ліля Курилки, Іза Вернон; **50.00 дол.** — Мирослав і Марія Різники; **25.00 дол.** — Катерина Бринчак. **Разом 275.00 дол.**

In memory of **Anastasia Cwiach**, mother of our friend, Nadia Cwiach, we are donating **\$50.00** to the UNWLA, Inc. Chornobyl Fund.

Dennis & Nicki Wallin.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Іванки Бучак**, членки 99-го Відділу СУА у Вотервліт, Н.Й., через Відділ зложили на Фонд Чорнобиля СУА: **по 50.00 дол.** — Теодозія і Ярослав Кушнірі, Тарас і Юлія Шпиляві; **25.00 дол.** — Рома і Маріян Тимчичини; **по 20.00 дол.** — Ольга і Елмер Бертчі, Ольга й Антін Білинські, Дженіс і Патрик Карролі, Любомира й Іван Мокії; **по 10.00 дол.** — Марія і Михайло Коргуни, Марія і Петро Ксенічі. **Разом 225.00 дол.**

ФОНД СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ СУА

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на свіжу могилу моєї дорогої приятельки **бл. п. Ірени Баб'юк** складаю **100.00 дол.** через 89-ий Відділ СУА у Кергонксоні на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням на допомогу сиротам в Україні. Родині складаю мої глибокі співчуття.

Мгр. Ольга Патрило Мороз.

У світлу пам'ять **Мар'яни Шостак**, дорогої, незабутньої, довголітньої і активної членки 35-го Відділу СУА в Озон Парк, яка відійшла у вічність 15-го червня 1998 р., замість квітів зложили на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням на допомогу сиротам в Україні: **40.00 дол.** — Анна Новосад; **20.00 дол.** — Зінаїда Левицька; **по 10.00 дол.** — Василь Шостак (чоловік), отець Огірко, Пелагія Бабська, Анастасія Беззуб'як, п. Варіда, Розалія Кріль, Анна Крук, Марія Мудрик, Микола Перхач, Марія Шуб'як, Текля Щудло. **Разом 170.00 дол.**

35-ий Відділ СУА в Озон Парк, Н.Й.

У світлу пам'ять мого чоловіка **бл. п. Юрія Цьолка** у десяту болючу річницю смерті складаю **50.00 дол.** через 99-ий Відділ на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням на допомогу сиротам в Україні.

Іванка Цьолко.

У світлу пам'ять **бл. п. Єлизабет Геби** зложили на Фонд Суспільної Опіки СУА: **по 50.00 дол.** — Роман і Стефанія Гаврилюки, Ігор і Христина Шабловські, Борис Кекіш, Богдан і Дарія Кекіші. **Разом 200.00 дол.**

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Теофіля Моравського** родина і приятелі через 70-ий Відділ СУА на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням на допомогу сиротам в Україні зложили: **по 100.00 дол.** — Стефанія і Стефан Покори, Мері Гарбачевська; **по 50.00**

дол. — Люба і Ярослав Федуні; **40.00 дол.** — Ореста Федун і Адріян Писарівський; **30.00 дол.** — Оксана і Петро Кордуби; **25.00 дол.** — Кавац; **по 20.00 дол.** — Франк Вірстюк, І. М. Борбич, Ірина і Джан Ільницькі, Ольга і Михайло Мочули, Слава і Орест Гарасимовичі, Анна Ваньо; **10.00 дол.** — Марійка Мартинюк. **Разом 475.00 дол.**

У пам'ять **бл. п. Богдана Лотоцького**, який відійшов у вічність 26-го серпня 1998 р. родина, приятелі і членки Відділу зложили через 70-ий Відділ СУА в Пассейк, Н.Дж. **535.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням на допомогу сиротам в Україні.

Збірку провела **Леся Мочула.**

ДОПОМОГА "БАБУСЯМ"

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

У світлу пам'ять **бл. п. Богдана Ґади** складаю **200.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням на допомогу "Бабусям" в Україні через 22-ий Відділ СУА.

Марія Мосяк, Чікаґо.

З РІЗНИХ НАГОД

П. Лебедович пересилає **100.00 дол.** — подарунок для мами п. Саяк — на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням на допомогу "Бабусям" через 89-ий Відділ СУА.

ЖЕРТВОДАВЦІ

Катерина Вальчук — Кергонксон, Н.Й. **25.00 дол.**

ЩИРО ДЯКУЄМО!

Лідія Черник,
референтка Суспільної
Опіки СУА.

Анна Рак,
скарбник Суспільної
Опіки СУА.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE
NEW YORK, NEW YORK 10003

ПОЖЕРТВИ ВІД 1-ГО ДО 31-ГО СЕРПНЯ 1998 Р.

ТРИВАЛИЙ ФОНД

In loving memory of my sister **Rosalie Polche**, I am donating **\$2,500.00** to the Nicholas & Mary Chuma Memorial Fund.

Natalia Chuma.

На Тривалий Фонд ім. інж. "Євгена і Ірини Мельників **2,000.00 дол.** зложив **інж. Євген Мельник.**

ДАТКИ

1,000.00 дол. — інж. Богдан і Слава Сторожуки;
160.00 дол. — Володимир і Мирослава Стойки;
по 150.00 дол. — Зоряна Ставнича (John Hancock Mutual Life Insurance Co.), д-р Мирослав Сенькусь;
по 100.00 дол. — Юрій Гудь і Оксана Балтарович (Mannermann Demag Delaval), Надія Микетей, Богдан і Ореста Ткачуки;
50.00 дол. — Володимир Король;
по 40.00 дол. — Анна Плескун, Константин Копачинський;
по 30.00 дол. — Володимир і Анна Столярські, Зеновія Мосійчук;
по 25.00 дол. — Ольга Цар, Марія Харина;
по 20.00 дол. — Н. Н., д-р Ярослав і Ляріса Музички, Марія Старостяк, Неля Шаркевич Федеркевич, Звенислава Гой, Юрій Форись;
по 15.00 дол. — Мирон і Ірена Руснаки, Анна Пінко, Володимир Барагура;
по 10.00 дол. — Аліс Гураль, Наталія Вайда, Ірина Сташків, Марія Оленська, Марія Гарадон, Петро Одарченко.

ДАТКИ НА БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД

25,000.00 дол. — Із спадку Богдана і Оксани Раків;
3,000.00 дол. — Українська Федеральна Кредитова Кооператива, Філядельфія;
по 1,000.00 дол. — Йоанна Дутко, Українська Православна Федеральна Кредитова Кооператива, Нью-Йорк, Андрій і Ірена Дзедзика;
по 500.00 дол. — Володимир і Богданна Слижі;
250.00 дол. — Bradford Bury, Esq.;
по 100.00 дол. — Марта Перейма, родина — Роман, Світлана і Софія Андрушків;
50.00 дол. — Ольга Тритяк.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

У другу болючу річницю смерті моєї дружини **бл. п. Татяни Кохан** складаю на Будівельний Фонд УМ **500.00 дол.**

Д-р Іван Кохан.

In memory of **Nila Stecki** I am donating **\$25.00** to The Ukrainian Museum Building Fund.

Mary Dushnyck.

In memory of **Anna Wasyk** I am donating **\$25.00** to The Ukrainian Museum Building Fund.

Mary Dushnyck.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. М. Масника** складаємо **25.00 дол.** на потреби УМ через 93-ій Відділ СУА. Дружині Юлії висловлюємо співчуття.

93-ій Відділ СУА.

У пам'ять **бл. п. І. Дебелюка** складаємо **25.00 дол.** на потреби УМ через 93-ій Відділ СУА. Дружині Каталіні висловлюємо співчуття.

93-ій Відділ СУА.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Миколи Лебеда** датки на Український Музей зложили: **по 100.00 дол.** — Роман і Ніна Ільницькі, Мирон і Ольга Гнатейки, Богдан і Ірена Чайківські, Іван і Наталія Коропецькі; **по 50.00 дол.** — Дмитро і Стефанія Косовичі, Стефан Вельгаш, Юрій і Христя Навроцькі, Олена Кисілевська, Тит і Софія Геврики, Надія Світлична, Іван і Стефа Серанти, Олександр і Марія Мотилі; **по 20.00 дол.** — Ольга Лебедь, Олекса та Ірена Білевичі, Леся П'єх, Ольга Гірна.

У пам'ять **св. п. д-ра Богдана Цимбалістого** складаємо **50.00 дол.** на потреби Українського Музею.

Роман і Іванна Боднаруки.

У пам'ять **св. п. Юрія Кузьмича** складаємо **50.00 дол.** на потреби Українського Музею.

Роман та Іванна Боднаруки.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Ніни Караванської** складаю **50.00 дол.** на потреби Українського Музею.

Дарія Кузик.

У пам'ять **бл. п. інж. Миколи Татарка** складаю **20.00 дол.** на потреби Українського Музею.

Олена Качала.

У пам'ять **бл. п. Ірини Петренко Федішин** складаю **50.00 дол.** на потреби Українського Музею.

Романа Дигдало.

У пам'ять **бл. п. Галини Петренко Майстренко** складаю **50.00 дол.** на потреби Українського Музею.

Романа Дигдало.

У пам'ять дорогої **бл. п. д-р Любомири Коцур** складаємо **100.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Надія і Микола Кунинські.

У сьому болючу річницю відходу у вічність нашої улюбленої доні **Уляни Кунинської Шмериковської** складаємо **200.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею.

Надія і Микола Кунинські.

У десяту болючу річницю смерті дорогої матері **св. п. Антонії Іваночко** складаю в її пам'ять **100.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Оксана Мостович з родинюю.

Замість квітів на свіжу могилу незабутньої **бл. п. Нілі Безкоровайної Стецьків** складаємо **100.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею.

Леонід і Оксана Мостовичі.

У світлу пам'ять моєї дорогої шкільної товаришки **бл. п. Марії з Кобільників Сенейко** складаю **25.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею через 43-й Відділ СУА. **Анастасія Огороднів Жилава.**

У десяту річницю смерті **бл. п. Марії Пелешук** складаємо **100.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею.
Осип і Наталія Сигіди.

ЩИРО ДЯКУЄМО ЗА ПІДТРИМКУ!
Управа та Адміністрація УМ.

ПОЖЕРТВИ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД ЖУРНАЛУ "НАШЕ ЖИТТЯ"

ДАТКИ

Від 1 лютого до 1 вересня 1998 р.

30.00 дол. — С. Жизномирська. **По 25.00 дол.** — Ростислава Богачевська, Марта Хом'як, Ірена Дорожинська, Анна Політило, Ірена Лебідь. **По 15.00 дол.** — Валентина Юрченко, Марія Кузьма. **По 10.00 дол.** — Ярослава Гудзяк, Ліля Бочонко, Марія Тим'як.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

У світлу пам'ять **бл. п. Мар'яни Шостак** управа і членки 35-го Відділу СУА в Озон Парк, Н.Й. складають **100.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя". Родині покійної висловлюють щирі співчуття.

Управа і членки 35-го Відділу СУА, Озон Парк.

У світлу пам'ять **бл. п. Марії Юзефович**, колишньої голови Окружної Управи і членки 22-го Відділу СУА в Чікаґо, складаємо **275.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя". **По 25.00 дол.** — 22-ий Відділ СУА, Надія Дзидзан, Олена Харкевич. **По 20.00 дол.** — Ліна Басюк, Оксана Мельник, Люся Самбірська, Люба Шеремета. **По 10.00 дол.** — Софія Залуцька, Катя Ілюк, Сусанна Казанівська, Броня Ковалевич, Ольга Крехтяк, Ольга Мартинюк, Дарія Менцінська, Ірина Мицик, Євстахія Струтинська, Ярослава Фаріон, Стефанія Форович, Галя Янчишин

Управа і членки 22-го Відділу СУА, Чікаґо.

У пам'ять **бл.п. Юліяна Трицецького** складаю **20.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя" через 76-ий Відділ СУА. Родині висловлюю найщиріші співчуття.

Оксана Омецінська з родиною.

Замість квітів на свіжу могилу **св. п. Анастасії Цвях**, матері нашої членки Зеновії Логуш, складаємо **25.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя". Родині висловлюємо щирі співчуття.

Членки 82-го Відділу СУА, Нью-Йорк.

У світлу пам'ять мого дорогого **синочка Івася** складаю **10.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Уляна Іваночко з родиною.

У світлу пам'ять **бл. п. д-ра Олега Ратича** складаю **50.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя". Дружині, д-р Іванні Ратич висловлюю глибокі співчуття.

Лідія Фіцалович, Нью-Гейвен, Конн.

З РІЗНИХ НАГОД

З нагоди прощання заступниці голови нашого Відділу **Анни Хомут** складаємо **10.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя", **Анні Хомут** бажаємо здоров'я та задоволення на новому місці побуту.

Членки 65-го Відділу СУА, Нью-Брансвік, Н.Дж.

ТРИВАЛИЙ ФОНД ІМ. Д-Р ТЕОДОЗІЇ САВИЦЬКОЇ

У пам'ять **св. п. д-р Теодозії Савицької** на Тривалий фонд ім. д-р Теодозії Савицької при Стипендійній Акції СУА **3,450.00 дол.** зложила Helen Spencer Estate.

У світлу пам'ять Почесної членки СУА **бл. п. д-р Теодозії Савицької** складаю **50.00 дол.** на Тривалий фонд ім. д-р Теодозії Савицької. Опечаленій родині висловлюю щирі співчуття.

Лідія Фіцалович.

У пам'ять **д-р Теодозії Савицької** пересилаю **50.00 дол.** на Тривалий фонд ім. д-р Теодозії Савицької.

Лідія Ігнат.

У пам'ять **бл. п. д-р Теодозії Савицької** на Тривалий фонд ім. д-р Теодозії Савицької при Стипендійній Акції СУА зложили **115.00 дол.** через 82-ий Відділ СУА. **По 10.00 дол.** — Емілія Балабан, Теодора Бриттан, Стефанія Чорнодольська, Ольга Гірна, Олександра Кіршак, Люба Кожух, Юлія Крися, Марія Лев, Ірина Іванчишин, Надія Попель, Анна Стасів; **5.00 дол.** — Мирослава Мирошниченко.

Теодора Бриттан, 82-ий Відділ СУА.

ЗАПАСНИЙ ФОНД ЖУРНАЛУ "НАШЕ ЖИТТЯ"

Замість квітів на свіжу могилу **св. п. д-р Анни Самофал** складаємо **50.00 дол.** на Запасний Фонд журналу "Наше Життя".

Управа і членки 56-го Відділу СУА, Норт-Порт, Фл.

У світлу пам'ять **бл. п. Євдокії Туринської** замість квітів складаємо **50.00 дол.** на Запасний Фонд журналу "Наше Життя".

Управа і членки 56-го Відділу СУА, Норт-Порт, Фл.

ФОНД РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ

У світлу пам'ять **бл. п. Марії Юзефович**, колишньої голови і Почесної членки Окружної Управи СУА в Чікаґо, складаємо **50.00 дол.** на Фонд Репрезентації СУА. Родині висловлюємо глибокі співчуття.

Окружна Управа СУА в Чікаґо.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Із сумом ділимося болючою вісткою, що 9-го липня 1998 р. на 73 році життя відійшла у вічність заслужена і довголітня членка 63-го Відділу Союзу Українок Америки, Воррен, МІ, **д-р Валентина Савчук**.

Народилася Валя 28 вересня 1925 р. на славній Полтавщині в родині Різниченків. Молоді літа описала у своїй книжці "Стежками дитинства". Була свідком страшного голоду і знущань комуністів над церквою і народом. Батьки прищепили їй любов до Бога і України. Воєнна хуртовина завела родину до Німеччини. Після закінчення війни Валя поступила до університету на студії дентистики. Під час походу в Німеччині, вийшла заміж за Степана Савчука, народилися доні — Віра і Рома.

Переїхавши до Америки, Валентина продовжувала навчання в університеті, нострифікувавши свій диплом, відкрила клініку яка мала великий успіх.

Д-р Савчук належала до різних українських громадських та професійних організацій, підтримуючи їх морально і матеріально. Але СУА був найближчим її серцю, до якого належала довгі роки, а у Відділі була культурно-освітньою референткою.

Здавалося, що до щастя нічого не бракує. Та несподівано прийшла трагедія — Валентина втратила мову і частинно владу рук та ніг. Це прикувало її до візочка. Проте, Валя продовжувала брати участь у церковних відправах, та культурних і громадських імпрезах. Відтак — смерть чоловіка а за кілька місяців і дочка Віри на 49-му році життя. Тільки велика віра в Бога та любов і підтримка родини і громади

допомогла їй перенести горе.

9-го липня, 1998 р. по довіжній недужі скінчилася її життєва мандрівка, відійшла до Всевишнього по вічну нагороду за терпіння на землі.

Похоронні відправи відбулися в Українській Православній катедрі святої Покрови, при численній участі людей, які її знали, любили і шанували.

Прощаємося з Тобою, дорога сестро, союзяно. Нехай Тобі сниться дорога Твоя Полтавщина. Хай вічною буде пам'ять про Тебе!

Управа і членки 63-го Відділу СУА, Воррен, МІ.

З великим сумом попрощали членки 43-го Відділу СУА у Філядельфії свою членку-основницю **сл. п. Марію Євсєвську**. Народилася Марія на квітучій Україні 18 серпня 1921 р. Педагогічні студії закінчила в Києві. Війна перекреслила мрії. Опинившись з мамою у таборі біженців в Німеччині, починає учителювати, потім закінчує медичні курси і стає медичною сестрою у таборі. Зустрічає інженера Сергія Євсєвського і з ним одружується. Народжується доня Ганнуся. Щасливе подружжя переїжджає до Америки та поселяється у Філядельфії. Народжується син Юрій. Подружжя стає фундаторами православної церкви св. Покрови. Маруся вписується до сестрицтва, в якому залишається до кінця життя. Разом з о. парохом організували суботню школу українознавства при парохії, яку Маруся очолювала аж до її закриття у 1994 році.

У 1957 році зібрався гурт українок у приватному домі сл. п. Стефанії Пушкар і заснували 43-й Відділ СУА ім. Олени Пчілки. Серед них була Марія Євсєвська, яка відразу прийняла обов'язки скарбника. Там я зустріла Марусю і якась невидима нитка з'єднала нас

на ціле життя. У наступних роках Маруся виконувала обов'язки заступниці голови. Головою була св. п. Осипа Грабовенська, яка всіх нас навчила суспільно працювати. Поруч неї Маруся — зрівноважена, спокійна, усміхнена. Вона мала вроджене почуття гумору і ми часто сміялися з її дотепних зауваг, навіть коли це торкалося нас особисто. Знала безліч дотепів і вміла їх цікаво оповідати. Роки йшли, Маруся виконувала різні обов'язки у нашому Відділі. Останніх кілька років була референткою Суспільної опіки. У цій ділянці проявила себе найкраще. Відвідування хворих, писання карточок, висилання пакунків — було її полем діяльності. Була добра і чесна. Членки 43-го Відділу СУА любили її, мала у собі щось притягальне — для кожного мала добре і привітне слово, з кожним хотіла поговорити. Сама її поява створювала теплу атмосферу. Мала велике авто, яке впевнено і спокійно провадила, завжди когось відвозила і привозила...

Коли наш Відділ святкував 40-ліття, ми виявили їй признання за довголітню працю і на ювілейній світлині Марія сидить між нами в центрі з "корсажем вдячності". Була теж членом інших організацій та часто належала до різних ділових комітетів. Любила життя... Останнім часом хворіла і ми, союзянки, часто телефонували до неї, відвідували її, розважали порадами, старалися жартувати... Була сумна. Заснула вічним сном 21 серпня 1998 р. Присвятила нам, членкам 43-го Відділу СУА, багато часу, прихильності, труду та жертвенності, а мені і нашій родині, багато тепла і любови і за це ми їй безмежно вдячні. Світла пам'ять про неї залишиться навіки.

Людмила Чайківська.

БАЖАЄМО ВЕСЕЛОЇ ЗАБАВИ БІЛЯ СВЯТКОВОЇ ЯЛИНКИ!

Сині дзвіночки молитву дзвонять,
Зложім в молитві щирі долоні.
Ніч проминула і сонце світить,
Вислухай мати, що просять діти.

Нехай цей вечір, що в хмарі лине
Принесе запах квіток України.
Нехай ця днина додасть нам сили,
Щоб ми Україну завше любили.

Н. Н.

ГАННА ЧЕРІНЬ

СВЯТ ВЕЧІР

Що за пахощі в кімнаті —
Наче в лісі чи в гаю!
То сьогодні вранці тато
Вніс ялиночку мою.

Прикріпив ще татко світло,
Електричні ліхтарі,
Й деревце немов розквітло,
Ще й зоря сія вгорі.

За вікном летять сніжинки,
Замели вже стежку й пліт...
А ліхтарики з ялинки
Посилають всім привіт.

От тепер же я гарненько
Приберу свою ялинку.
А тоді покличу: — Ненько,
Йди до мене на хвилинку!

А чи все я так зробила,
Чи прибрала доладу?
-- Все як слід, дитино мила,
В хаті гарно, як в саду.

НАЙКРАЩИЙ ДЕНЬ ОЛЕНКИ

Настала зима. Сніг накрив землю і все, що на ній було. Сонце заховалося за хмари, а як показалося, то не гріло. Мороз перемиг його. Пташки затихли, поховалися. Затихли вулиці та площі. Діти сховалися у теплий затишок домів, пішли в школу.

Малій Оленці сумно. Батько помер у нещасливому випадку, а тепер захворіла мати і лежить у лікарні після операції, а Оленка з бабунею вдома. З матусею було їй добре. Кожного дня перед виходом на роботу вона казала Оленці, що має робити, які образочки оглядати, що нарисувати, який віршик вивчити.

А як верталася додому, завжди питала її, чи вона те виконала, чи зробила порядок у своїм господарстві, чи доглянула ляльку. Матуся завжди знаходила час поговорити з нею про її справи, розказати гарні казочки, навчити якусь пісеньку. Добра, люба матуся! А як мило вона цілувала Оленку на добраніч чи добридень.

Оленка завжди хоче плакати, коли думає про те все. Але бабуня каже: "Ніколи твій плач не допоможе. Ліпше щиро помолися до св. Миколая, щоб мама видужала".

І Оленка молиться, щиро просить: "Св. Миколаю, зроби так, щоб матуся була здорова та якнайскоріше вернулася до мене. Мені не треба інших подарунків".

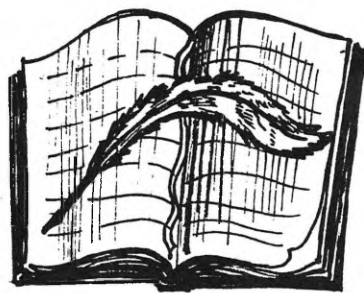
Минуло ще кілька днів чекання. Вкінці прийшов день св. Миколая, день радості, бо того дня повернулася її мати, здорова й весела. Вона міцно пригорнула добру донечку до свого серця.

Св. Миколай вислухав молитву Оленки, а крім того, вона дістала гарні дарунки та українські книжечки від св. Миколая.

Н. Н.

О. ОЛЕСЬ

Давно вже літечко пройшло
Доволі бігати, гуляти...
Садок снігами замело:
Тепер учімося читати,
Щоб нам не соромно було
Себе на люди показати.

СМІХОВИНКА

Мама: — Павлику, чому ти не даєш санчат малому Юрчикові?

Павлик: — Як не даю?! Хто вам сказав?! Я завжди, як з'їду санчатами з горбка, даю санчата йому, щоб він витяг їх знову на горбок!

ПОКАЖЧИК ДО LV РІЧНИКА ЖУРНАЛУ "НАШЕ ЖИТТЯ" 1998 р.

Пояснення: покажчик розділений на дві частини: 1. Авторський, 2. Предметний. В покажчику подані нумерації чисел журналів і сторінок (ч. 2:ст. 5) в такій формі: 2:5.

1. АВТОРСЬКИЙ ПОКАЖЧИК

- Г. А-Г.** Із німецько-українського культурного калейдоскопу. 12:11
"Зерна" — літературно-мистецький альманах українців Європи. 2:10
- Антонич, Богдан-Ігор.** Шевченко. 3:1
- Білокінь, Сергій.** Софія Налепінська-Бойчук. 10:3
- Богачевська-Хомяк, Марта.** Ірина Жеребкіна, проблеми гендера. 3:10
Візита у Львові. 2:6
Всеукраїнський конгрес жінок. 9:5
Всеукраїнський семінар: "Механізм забезпечення рівноправності жінок та чоловіків в Україні перехідного періоду". 4:11
Олена Лотоцька в Києві. 3:10
- Боньковська, Софія.** Дзвони України. 4:2
- Борисенко, Валентина.** Звичаї та обряди при народженні дитини. 5:9
- Вільде, Ірина.** Ти. 6:14
Моїй Буковині. 7-8:9
- Вінграновський, Микола.** Ластівко біля вікна... 9:35
Молоденька хмаринка. 4:35
- Воронько, Платон.** Липка. 7-8:35
- Глазовий, Павло.** Моя прощальна сльоза. 11:29
- Глушко, Михайло.** У зоні відчуження Чорнобильської АЕС. 4:8; 5:13
- Гумецька, Ася.** Надзвичайний музей українського народного мистецтва. 4:9
З минулого — в майбутнє. 10:11
- Гнідан, Олена.** Боже, нам пам'ять верни. 1:2
- Дудченко, Леся.** Суспільна Опіка США — допомога "Бабусям". 2:30
- Дучимінська, Ольга.** Великодня легенда. 4:34
- Завадська, Анна.** Листопадовий спогад. 11:34
- Завадович, Роман.** Маруся Богуславка. 6:34
- Зорівчак, Роксоляна.** Англomовні переклади творів Лесі Українки. 2:3.
Перекладна творчість Джорджа Генрі Борроу в контексті українсько-англійських культурних зв'язків. 12:8
Слово Тараса Шевченка на Американському континенті. 3:1
- Кагарлицький, Микола.** Тернистий лет орлиці. 6:1
- Кашкадамова, Наталія.** Вітаємо славу піяністку — Дарію Гординську-Каранович. 10:9
- Керницький-Ікер, Іван.** Практичний дарунок. 6:9
- Кир'ян, Надія.** У сонці-слові плаче дитинча. 5:9
- Кордун, Віктор.** 10 Різдвяний псалом. 12:1
- Костенко, Ліна.** Польові дзвіночки. 5:35
Пряля. 1:35
- Кочерга, Світлана.** Комарівни. 5:5
- Кравченко, Осип.** Незаслужено призабута. 7-8:5
- Кравчук, Анна.** Праця д-р Теодозії Савицької в США. 10:2.
США — ріст чи занепад у часі самостійности України? 11:1
- Кузьменко, Світлана.** Українка. 5:1
Я люблю книжки читати. 9:34
- Купчинський, Роман.** Будь, Україно! 7-8:34
- Лашенко, Галина.** Нестор Нижанківський. 6:5
- Лепкий, Богдан.** Великодні дзвони. 4:2
- Лесич, Вадим.** Мій Львів. 11:1
- Листопад, Антоніна.** Омофор українці. 6:13
- Лупій, Олесь.** Батьківщина. 7-8:1
- Любович, Уляна.** Дим. 2:13
Життєвий шлях д-р Теодозії Савицької. 10:1
- Людкевич, Марія.** Вересень. 9:35
Коли це була? 10:35
- Лятуринська, Оксана.** Соняшники. 7-8:35
- Майданська, Софія.** За долю не вгадаю. 2:9
Лопушок-реп'яшок. 6:35
Люблю любити любов. 7-8:9
Пісенька Івася. 6:35
- Маморський, М.** Гей, на Івана, гей на Купала. 7-8:34
- Масляно, Іван.** Як Михайлик підглядав бузьків. 3:35
- Могильницька, Галина.** "Рогніда" — фрагмент. 6:1
- Мотрич, Катерина.** Молитва до мови. 7-8:8
- Мудрик-Мриц, Ніна.** Кульбабка. 6:35
Найважча молитва. 5:34
У неділю. 10:34
- Неліна, Тетяна.** Мої і ваші земляки. 12:10
- Николин, Б.** Тримаймося свого роду. 9:35
- Н. Н.** Найкращий день Оленки. 12:31
Осінь. 11:35
Сині дзвіночки. 12:30
- Олесь, Олександр.** Давно вже літечко пройшло. 12:31
Метелики. 1:35
- Орлюк, С.** На Софійській площі в Києві. 1:1
- Павлишин, Стефанія.** Василь Барвінський. 12:3
- Павловський, Вадим.** Перше українське жіноче об'єднання у Києві. 6:11; 5:1
- Перелісна, Катерина.** Білий сніжок. 12:30
Комарі. 7-8:35
- Переяславець, Володимир.** Молитва за мудрість. 11:34
- Пундій, Павло.** Софія Парфанович-Волчук. 11:4
- Рог, Олена.** Вічність і Я! 4:13
- Романюк, Людмила.** Принада таїни. 3:6
- Рубель, Ярослава.** З архіву про СФУЖО. 11:13
Засідання Головної Управи США. 9:8; 12:12
VII Конгрес СФУЖО. 1:11
- Савицька, Іванна.** Моїй мамі. 5:34
До праці. 9:34
- Савчинська, Теодора.** Писанкове поранення. 4:35
- Світлична, Надія.** Збереження спадщини — село Угринів на Сокальщині. 1:8
Ніна Строката в пам'яті і в серці. 12:6
- Сворац, Степан.** Жінки-вчителі в полум'ї національно-визвольної війни на західноукраїнських землях. 9:1
- Ситник, Михайло.** Христос Воскрес! 4:1

Скуратівський, Василь. Червень — літо зарум'янив. 6:4
Старицька-Черняхівська, Людмила. Пам'яті тридцяти. 1:9
Стельмах, Богдан. Щедрування. 1:34
 Щедрівка для всіх. 1:1
Стельмашук, Галина. Жінки вчаться. 3:9
 Квітка на капелюсі. 6:7
 Поруйновані святині відроджуються. 12:1
Стус, Василь. Київ. 1:7
Сухомлинський, Василь. Відлітають лебеді. 9:35
Тарнавська, Марта. На смерть Василя Стуса. 1:6
 Чи має Україна історію? 10:8
Тютюнник, Григор. Зимові горобці. 1:34
 Нащо дубам листя взимку. 1:34
 Пропам'ятні дні. 1:35
Франко, Іван. Надійшла весна. 4:35

Харчук, Борис. Калина. 10:35
Хижняк, Зоя. Пилип Орлик. 7-8:1
Хомяк, Ростислав. Посуньтєся, панове. 1:10
Храплива-Щур, Леся. Для неї все найкраще... 1:7
 Слава Богу заспіваймо! 12:1
Чабан, Ірена. Пам'яті Марії Савчак. 2:1
Черінь, Ганна. Звірі запасаються на зиму. 11:35
 Осіння виставка. 10:34
 Свят Вечір. 12:30
Черник, Лідія. Ділова візита референток СУА в Україну. 11:6
 Діти України вдячні Союзіві Українок Америки. 1:11
 Суспільна Опіка СУА — допомога "Бабусям". 2:30
Шевченко, Тарас. Світанок. 3:34
Юрченко, Валентина. Жінка у відродженні української духовости. 6:10

2. ПРЕДМЕТНИЙ ПОКАЖЧИК

БАРВІНСЬКИЙ, ВАСИЛЬ

Василь Барвінський. С. Павлишин. 12:4

БОЙЧУК, СОФІЯ

Софія Налепінська-Бойчук. С. Білокінь. 10:3

ВІЛЬДЕ, ІРИНА

Люблю любити любов. С. Майданська. 7-8:9

ВИШИВКИ

Взори Західної України. Із збірки Євгенії Бачинської-Федусевич. 1:4 обкл.

Взори Західної України. Із збірки Євгенії Бачинської-Федусевич. 2:4 обкл.

Зразки взорів для малих подушечок і закладки. Композиція Надії Кулинич. 3:4 обкл.

Взори Східної Галичини. Із збірки Євгенії Бачинської-Федусевич. 4:4 обкл.

Взори Східної Галичини. Із збірки Євгенії Бачинської-Федусевич. 5:4 обкл.

Взори Західної Галичини. Із збірки Євгенії Бачинської-Федусевич. 6:4 обкл.

Взори Західної Галичини. Із збірки Євгенії Бачинської-Федусевич. 7-8:4 обкл.

Взори для вишивання видані накладом А. Хойнацького у Львові 1893 р. 9:4 обкл.

Взори Західної Галичини. Із збірки Євгенії Бачинської-Федусевич. 10:4 обкл.

Взори Західної Галичини. Із збірки Євгенії Бачинської-Федусевич. 11:4 обкл.

Взори для вишивання видані накладом А. Хойнацького у Львові 1893 р. З колекції Євгенії Бачинської-Федусевич. 12:4 обкл.

ВІРШІ ДЛЯ ДІТЕЙ

Білий сніжок. К. Перелісна. 12:30

Будь, Україно. Р. Купчинський. 7-8:34

Вересень. М. Людкевич. 9:35

Давно вже літечко пройшло. О. Олесь. 12:31

До праці. Савицька І. 9:34

Звірі запасаються на зиму. Г. Черінь. 11:35

Зимові горобці. Г. Тютюнник. 1:34

Коли це бува? М. Людкевич. 10:35

Комарі. К. Перелісна. 7-8:35

Кульбабка. Н. Мудрик-Мриц. 6:35

Ластівко. В. Вінграновський. 9:35

Липка. П. Воронько. 7-8:35

Листопадовий спогад. А. Завадська. 11:34

Лопушок-реп'яшок. С. Майданська. 6:35

Метелики. О. Олесь. 1:35

Моїй мамі. І. Савицька. 5:34

Молитва за мудрість. В. Переяславець. 11:34

Молоденька хмаринка. М. Вінграновський. 4:35

Надійшла весна. І. Франко. 4:35

Осінь. Н. Н. 11:35

Осінь виставка. Г. Черінь. 10:34

Пісенька Івася. С. Майданська. 6:35

Польові дзвіночки. Л. Костенко. 5:35

Писанкове порання. Т. Савчинська. 4:35

Пряля. Л. Костенко. 1:35

Пропам'ятні дні. Г. Тютюнник. 1:35

Світанок. Т. Шевченко. 3:34

Свят Вечір. Г. Черінь. 12:30

Сині дзвіночки. Н. Н. 12:30

Соняшники. О. Лятуринська. 7-8:35

У неділю. Н. Мудрик-Мриц. 10:34

Щедрування. Б. Стельмах. 1:34

Я люблю книжки читати. С. Кузьменко. 9:34

ГРИНЧЕНКО, МАРІЯ

Незаслужено призабута. О. Кравченко. 7-8:5

ДЕМКІВ, БОГДАНА

За долю невгадаю. С. Майданська. 2:9

ЕСЕЇ

Вічність і Я! О. Рог. 4:13

Дим. У. Любович. 2:13

Молитва до мови. К. Мотрич. 7-8:8

Посуньтєся, панове. Р. Хомяк. 1:10

Практичний дарунок. І. Керницький-Ікер. 6:9

Ти. І. Вільде. 6:14

Моїй Буковині. І. Вільде. 7-8:9

ЖІНОЧІ ОРГАНІЗАЦІЇ

Молодіжно-жіночий гендерний центр ім. Наталі Кобринської у Львові. Я. Скоропуд. 12:25

СВІТОВА ФЕДЕРАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ (СФУЖО)

3 архіву про СФУЖО. Я. Рубель. 11:13

VII Конгрес СФУЖО. Я. Рубель. 1:11

27-ий літературний конкурс СФУЖО ім. Марусі Бек. 6:23

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ (США)

Засідання Головної Управи США. Я. Рубель. 9:8
Засідання Головної Управи США. Я. Рубель. 12:12
США — ріст чи занепад у часі самостійности України.
А. Кравчук. 11:1

Вісті з Централі

1:15; 3:12; 4:14; 5:16; 6:14; 7-8:13; 9:7; 10:13; 11:13; 12:14

Відділи — дописи

1-ий, Нью-Йорк. Просфора 1-го Відділу США. Д. Івашко. 7-8:26
22-ий, Чикаго. Товариська зустріч у Чикаго. М. Шевчик. 9:26
24-ий, Елизабет, Н.Дж. 24-ий Відділ США. О. Мельничук. 7-8:28
28-ий, Ньюарк, Н.Дж. Святкування 65-літнього ювілею США. Е. Онишкевич. 3:24
33-ий, Парма, Огайо. Приємний відпочинок. Н. Кулакова. 10:26
Традиційна зустріч. Н. Кулакова. 4:26
46-ий, Рочестер, Н.Й. 30-ліття 46-го Відділу. Л. Харамбура. 9:22
51-ий, Мілвокі. 90-літній ювілей Юлії Логуш. О. Савчин. 6:29
52-ий, Філядельфія, ПА. Ювілей 60-ліття Відділу. А. Максимович. 4:24
54-ий, Нью-Йорк. Святкові сходи 54-го Відділу США для вшанування Тараса Шевченка. М. Трофименко. 9:25
62-ий, Глен Спей. 62-ий Відділ США. Мистецька виставка. О. Линник. 9:21
64-ий, Нью-Йорк. Літературним вечором 64-ий Відділ США закінчив свою діяльність перед літом. Х. Навроцька. 9:24
65-ий, Нью-Бронсвік. Шевченківське свято 65-го Відділу. Т. Панкевич. 6:28
66-ий, Нью-Гейвен. Хай щастить Вам! Л. Фицалович. 7-8:28
69-ий, Останні сходи 69-го Відділу США в Лорейн, Огайо. 3:23
70-ий, Пассейк, Н.Дж. Ювілейні святкування 70-го Відділу США. І. Чайківська. 3:22
73-ий, Бріджпорт, Кт. Великий базар. О. С. 7-8:25
З діяльності 73-го Відділу США. О. С. 2:29
76-ий, Воррен, Дітройт. Дитяча вишивана забава. О. Омецінська. 2:28
Традиційний оселедець. М. Василькевич. 7-8:27
82-ий, Нью-Йорк. Новини медицини. М. М. 2:28
86-ий, Ньюарк, Н.Дж. 86-ий Відділ США. Л. Бойко. 4:26
88-ий, Філядельфія, Па. Відділ — учасник конкурсу США "Природа і ми". Р. Цюк. 12:24
Показ сучасного одягу. О. Карпич. 2:27
89-ий, Відділ США в Кергонксоні. Зустріч Нового року. М. Зубрицька. 3:24
97-ий, Півн. Нью-Йорк. І ми хочемо перебувати в екологічно чистих обставинах. Л. Самотовка. 9:19
Тридцятиліття 97-го Відділу США. Л. Самотовка. 12:24
99-ий, Вотервліт, Н.Й. 99-ий Відділ США. Д. Кушнір. 3:24
123-ий, Нью-Йорк. Новий Відділ США у Нью-Йорку. І. Годванець. 9:23.

Відділи — Загальні збори

1-ий, Нью-Йорк, Н.Й. 7-8:29
10-ий, Філядельфія, Па. 7-8:29

12-ий, Парма, Огайо. 3:25
13-ий, Честер, Па. 5:28
17-ий, Маямі, Фл. 7-8:29
22-ий, Чикаго, Іл. 4:28
27-ий, Пітсбург, Па. 7-8:29
33-ий, Клівленд, Ог. 5:28
34-ий, Коговз, Н.Й. 6:28
43-ий, Філядельфія, Па. 4:28

47-ий, Рочестер, Півн. Н.Й. 3:25
49-ий, Баффало, Півн. Н.Й. 3:25; 5:28
54-ий, Вільмінгтон, Дел. 9:25
56-ий, Норт Порт, Фл. 5:28
63-ий, Дітройт, Міш. 4:28
64-ий, Нью-Йорк, Н.Й. 7-8:29
66-ий, Нью-Гейвен. 5:29
67-ий, Філядельфія, Па. 7-8:29
70-ий, Пассейк, Н.Дж. 6:28
71-ий, Джерзі Ситі, Н.Дж. 3:25
73-ий, Бріджпорт, Конн. 5:28
76-ий, Воррен, Міш. 4:27
82-ий, Нью-Йорк, Н.Й. 3:25
83-ий, Нью-Йорк, Н.Й. 3:26
84-ий, Чикаго, Іл. 4:28
86-ий, Ньюарк, Н.Дж. 4:27
89-ий, Кергонксон, Н.Й. 4:27
93-ий, Гартфорд, Конн. 4:28
94-ий, Вотервліт, Н.Й. 3:24
106-ий, Гартфорд, Конн. 5:28
108-ий, Нью-Гейвен, Н.А. 10:26

Округи — дописи

День союзняки в Чикаго. Х. Дзюк. 11:28
25-ліття Округи Нова Англія. Н. Троян. 2:25
Загальні збори Філядельфійської Округи. А. Максимович. 11:27
Наша праця. Н. Русенко. 3:26
Союзняки Округи Нью-Йорк святкують свій день. І. Мачай. 11:27
Український зоряний сокіл — гість Клівленду. Н. Русенко. 4:25
Членки Округи Дітройт відвідали Мішігнську стейтову управу. К. Антипів. 9:21
Ялинка в Нью-Йоркській Окрузі. І. Мачай. 2:26

Окружні з'їзди

З'їзд Округи Дітройт. К. Антипів. 5:27
З'їзд Округи Нова Англія. Х. Д. Мельник. 10:25
З'їзд Округи Нью-Джерзі. М. Юркевич. 7-8:24
З'їзд Округи Нью-Йорк. І. Мачай. 5:26
З'їзд Округи Огайо. Н. Русенко. 9:18
З'їзд Округи Північний Нью-Йорк. Д. Сторожинська. 7-8:24
З'їзд Округи Чикаго. М. Шевчик. 6:27

Пожертви

У цій рубриці поміщуються датки на Пресовий і Запасний Фонди "Нашого Життя", 100-тисячний Фонд ім. Олени Лотоцької, Фонд Репрезентації США, Фонд Чорнобиля США, Фонд Суспільної Опіки США та пожертви на Стипендійну Акцію США. 1:32; 2:31; 3:27; 4:29; 5:32; 6:30; 7-8:30; 9:27; 10:29; 11:30; 12:26

Стипендійна Акція США

Ділова візита референток США в Україну. Л. Черник, Л. Більовщук. 11:6

Суспільна Опіка США

Ділова візита референток США в Україну. Л. Черник, Л. Більовщук. 11:6
Діти України вдячні Союзіві Українок Америки. Л. Черник. 11:6

Суспільна Опіка США — допомога "Бабусям". 2:30

Хроніки округ

Округа США Нью-Джерсі. :625
Округа США Огайо. 10:23
Округа США Північний Нью-Йорк. 6:25
Округа США Філядельфія. 12:25

СОЮЗ УКРАЇНОК УКРАЇНИ

Союз Українок у Дрогобичі. Н. Яцків. 6:23
Союз Українок в Донецьку. Л. Огнева. 10:27

КАРАНОВИЧ, ДАРІЯ

Вітаємо славу піаністку — Дарію Гординську-Каранович. Н. Кашкадамова. 10:9

КИРПА, ГАЛИНА

Жінка у відродженні української духовости. В. Юрченко. 6:10

КОМАРІВНИ, МАРГАРИТА, ГАЛИНА, ВІРА, ЛЮБА

Комарівни. С. Кочерга. 5:5

КРИВЕНКО, ВАЛЕРІЯ

Принада таїни. Л. Романюк. 3:6

КУХОВАРСТВО

Х. Навроцька

Бісквітне тісто з цитриною і сухим маком. 12:23
Барвіста салата до м'ясища. 10:22
Весняний корж. 3:21
Великодній торт "Невинність". 4:23
Великодній паска. 4:23
Галки з телятини і свинини в солодко-кваскуватій підливі. 11:22
Запіканка з солодкої картоплі. 6:24
Запіканка з кабачків. 3:21
Запіканка з шинки зі шпінатом. 2:24
Запіканка з городини. 2:24
Запікана курка зі сиром і квітчастою капустою. 11:22
Застуджена салата з винограду і моркви. 6:24
Знаменитий крихкий торт. 5:25
Королівський торт. 12:23
Корж з ріккота сиру, ківі і малиною підливою. 7-8:23
Королівська лакоминка з рижу. 5:25
Котлети зі свинини приправлені яблуками. 11:22
Крихкі тістечка з варенням. 12:23
Крихкий корж з горіховою масою і ромовою склицею. 12:23
Курячі грудинки на паризький спосіб. 9:17
Літній непечений корж. 7-8:23
Локшина з цибулею і часником. 3:21
Локшина з броколі з помідоровою підливою. 3:21
Макарони або спагеті з підливою з маслом. 10:22
Мариновані печериці. 2:24
Мозаїка в желе. 9:17
Мус з лосося. 7-8:23
Начинювані печериці. 10:22
Незвичайний корж з горіхами пекан. 9:17
Паштет зі шпінату. 1:25
Паштет. 4:23

Печені кружальця картоплі зі сиром. 10:22
Помаранчі з овочевою підливою. 10:22
Помаранчева лакоминка з медом. 1:25
Салата з городини з локшиною. 9:17
Салата з помаранч і моркви. 7-8:23
Салата з картоплі та квасної сметани. 7-8:23
Салата з креветок та фасольки. 6:24
Салата з броколі та авокадо. 6:24
Салата з огірків. 6:24
Салата з шинки і овочів. 11:22
Телячі котлети з хроном. 9:17
Телячі котлети з білим вином. 1:25
Торт з горіхів ліщини. 2:24
Цитринова юшка. 1:25
Шоколадовий корж з кремом. 5:25
Шоколадова полива. 1:25
Шоколадовий торт з горіхами ліщини. 1:25
Юшка зі свіжих огірків з помідорами. 9:17
Яблука з журавлиною. 11:22

ЛИСТИ ЧИТАЧІВ

3:11; 7-8:28; 10:28; 12:25

ЛІТЕРАТУРА

Англомовні переклади творів Лесі Українки. Р. Зорівчак. 2:3
Перекладна творчість Джорджа Генрі Борроу в контексті українсько-англійських культурних зв'язків. Р. Зорівчак. 12:8
Слово Тараса Шевченка на Американському континенті. Р. Зорівчак. 3:1

МУЗЕЇ

Надзвичайний музей українського народного мистецтва. А. Гумецька. 4:9

Український музей у Нью-Йорку

Збереження спадщини — село Угринів на Сокальщині. Н. Світлична. 1:8

ПОЖЕРТВИ

1:30; 2:32; 3:30; 4:32; 5:29; 6:32; 7-8:32; 9:32; 10:32; 11:23; 12:27

НАРОДНЕ МИСТЕЦТВО І АРХІТЕКТУРА

Дзвони України. С. Боньковська. 4:2
Порушовані святині відроджуються. Г. Стельмашук. 12:1

НЕКРОЛОГИ

Волкер, Анастасія з Олеськових. 4:36
Залуцька, Мирослава. 1:36
Євсєвська, Марія. 12:29
Іванчук, Стефанія. 5:36
Капустій, Розалія. 6:36
Ковальчук, Мирослава. 1:36
Кузьмич, Юрій. 2:36
Кузьмин, Дарія. 10:36
Медвідь, Іванна з Яницьких. 5:36
Микита, Анна. 3:36
Назар, Олена. 10:36
Недзвєцька-Климишин, Олена. 7-8:14
Олесницька, Клявдія з Гаврищаків. 11:4
Польова, Марія. 9:36
Рак, Оксана з Гаврищаків. 9:36
Савчак, Марія з Возьних. 3:36
Савчук, Валентина. 12:29
Стецьків, Ніля. 11:29

Хамуляк, Софія. 2:36

НИЖАНКІВСЬКИЙ, НЕСТОР

Нестор Нижанківський. Г. Лашенко. 6:5

ОБРЯДИ

Звичаї та обряди при народженні дитини. В. Борисенко. 5:9

У сонці-слові плаче дитинча. Н. Кир'ян. 5:9
Червень літо зарум'янив. В. Скуратівський. 6:4
Квітка на капелюсі. Г. Стельмашук. 6:7

ОПОВІДАННЯ ДЛЯ ДІТЕЙ

Великодня легенда. О. Дучимінська. 4:34
Відлітають лебеді. В. Сухомлинський. 9:35
Гей, на Івана, гей на Купала. М. Маморський. 7-8:34
Калина. Б. Харчук. 10:35
Маруся Богуславка. Р. Завадович. 6:34
Найважча молитва. Н. Мудрик-Мриц. 5:34
Найкращий день Оленки. Н. Н. 12:31
Нащо дубам листя взимку. Г. Тютинник.
Тримаймося свого роду. Б. Николин. 9:35
Як Михайлик підглядав бузьків. І. Маслянко. 3:35

ОРЕЛ, ЛІДІЯ

Тернистий лет орлиці. М. Кагарлицький. 6:11

ОРЛИК, ПИЛИП

Пилип Орлик. З. Хижняк. 7-8:1

ПАРФІНОВИЧ-ВОЛЧУК, СОФІЯ

Софія Парфанович-Волчук, П. Пундій. 11:4

ПОЕЗІЇ

Батьківщина. О. Лугій. 7-8:1
Великодні дзвони. Б. Лепкий. 4:2
Київ. В. Стус. 1:7
Мій Львів. В. Лесич. 11:1
Моя прощальна сльоза. П. Глазовий. 11:29
На смерть Василя Стуса. М. Тарнавська. 1:6
На Софійській площі в Києві. С. Орлик. 1:1
Омофор українці. А. Листопад. 6:13
Пам'яті тридцяти. П. Тичина. 1:9
10 Різдвяний псалом. В. Кордун. 12:1
"Рогніда" — фрагмент. Г. Могильницька. 6:1
Слава Богу заспіваймо. Л. Храплива-Щур. 12:1
Українка. С. Кузьменко. 5:1
Христос Воскрес. М. Ситник. 4:1
Шевченко. Б-І. Антонич. 3:1

Щедрівка для всіх. Б. Стельмах. 1:1

РЕЦЕНЗІЇ

"Зерна" — літературно-мистецький альманах українців Європи. Г. А-Г. 2:8

Ірина Жеребкіна, проблеми гендера... Богачевська-Хомяк М. 3:10

Для неї все найкраще... Л. Храплива-Щур. 1:7
Чи має Україна історію? М. Тарнавська. 10:8

САВИЦЬКА, ТЕОДОЗІЯ

Праця д-р Теодозії Савицької в США. А. Кравчук. 10:2
Життєвий шлях д-р Теодозії Ключас Савицької. У. Любович. 10:1

САВЧАК, МАРІЯ

Пам'яті Марії Савчак. І. Чабан. 2:1

СЕМАНЮК, НАТАЛІЯ

Боже, нам пам'ять верни! О. Гнідан. 1:2

СТРОКАТА, НІНА

Ніна Строката в пам'яті і в серці. Н. Світлична. 12:6

СОЮЗ УКРАЇНЦІВ БАШКОРТОСТАНУ

Союз Українців Башкортостану. (Уфа). Л. Лисенко. 10:28

УКРАЇНА

Візита у Львові. М. Богачевська-Хомяк. 2:26
Всеукраїнський конгрес жінок. М. Богачевська-Хомяк, 9:5
Всеукраїнський семінар: "Механізм забезпечення рівноправності жінок та чоловіків в Україні перехідного періоду". М. Богачевська-Хомяк. 4:11
Жінки вчаться. Г. Стельмашук. 3:9
Жінки-вчителі в полум'ї національно-визвольної війни на західно-українських землях. С. Сворака. 9:1
З минулого в майбутнє. А. Гумецька. 10:11
Мої і ваші земляки. Т. Неліна. 12:10
Олена Лотоцька в Києві. М. Богачевська-Хомяк. 3:10
Перше українське жіноче об'єднання в Києві. В. Павловський. 5:1; 6:11
У зоні відчуження Чорнобильської АЕС. М. Глушко. 4:8; 5:13.

ШЕВЧЕНКО, ТАРАС

Слово Тараса Шевченка на Американському континенті. Р. Зорівчак. 3:1

НАЙКРАЩИЙ ПОДАРУНОК

ПІД ЯЛИНКУ, З НАГОДИ ІМЕНИН, УРОДИН ТА ІНШИХ ПОДІЙ, А ТАКОЖ РІДНИМ І ДРУЗЬМ В УКРАЇНУ

передплата "НАШОГО ЖИТТЯ"!

Замовлення, wraz із передплатою, просимо присилати до адміністрації "Нашого Життя", подаючи докладну адресу українською та англійською мовами і місяць від якого почати висилання журналу.

Адреса адміністрації:

171 Main Street, P.O. Box 24, Matawan, NJ 07747-0024

Tel.: (732) 441-9530; Fax: (732) 441-9377

Адміністратор-бухгалтер "Нашого Життя" — Орісія Яцусь

Business Administrator "Our Life" — M. Orysia Jacus

Tel. & Fax (732) 441-9377

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ПОЧЕСНІ ГОЛОВИ
Лідія Бурачинська
Іванна Рожанковська
Марія Савчак

Анна Кравчук — голова СУА

ЕКЗЕКУТИВА

Ольга Тритяк — 1-ша заступниця голови
Софія Геврик — 2-га заступниця голови для справ організаційних
Марта Богачевська-Хом'як — 3-тя заступниця голови для справ культури
Ірина Куровицька — 4-та заступниця голови для справ зв'язків
Варка Бачинська — протоколярна секретарка
Таїсса Турянська — скарбничка
Надія Цвях — фінансова секретарка
Ярослава Рубель — для справ преси
Оксана Фаріон — вільний член
Марія Пазуняк — вільний член

РЕФЕРЕНТУРИ

Лідія Черник — суспільної опіки
Ірена С. Олексюк — виховна
Люба Більовщук — стипендій
Марта Яросевич — екології

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Квітка Іваницька — Дітройт
Марія Раковська — Філадельфія
Олександра Кіршак — Нью-Йорк
Марта Стасюк — Північний Нью-Йорк
Марія Полянська — Нью Джерзі
Іванна Шкарупа — Огайо
Любомира Калін — Чікаго
Марта Рудик — Нова Англія
Теодозія Кушнір — Центральний Нью-Йорк
Марія Одежинська — зв'язкова далеко віддалених відділів

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Іванна Ратич — голова
Рома Шуган — член
Іванна Ганкевич — член
Лідія Колодчин — заступниця
Надія Савчук — заступниця

Ольга Рибаків — парламентаристка

Ірена Чабан — головний редактор "Нашого Життя"
Тамара Стадниченко — редактор англомовної частини журналу

THE NATIONAL BOARD OF THE UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

HONORARY PRESIDENTS

Lidia Burachynska
Iwanna Rozankowskyj
Maria Savchak

Anna Krawczuk — President

EXECUTIVE COMMITTEE

Olga Trytyak — 1st Vice President
Sophia Hewryk — 2nd VP — Membership
Martha Bohachevsky Chomiak — 3rd VP — Culture
Iryna Kurowyckyj — 4th VP — Public Relations
Barbara Bachynsky — Recording Secretary
Taissa Turiansky — Treasurer
Nadia Cwiach — Financial Secretary
Jaroslawa Rubel — Press
Oxana Farion — Member-at-Large
Maria Pazuniak — Member-at-Large

CHAIRS

Lidia Czernyk — Social Welfare
Irena S. Oleksiuk — Education
Luba Bilowchtchuk — Scholarship/Children Student Sponsorship Program
Marta Jarosewich — Ecology

REGIONAL COUNCILS

Kwitka Iwanycky — Detroit
Maria Rakowsky — Philadelphia
Alexandra Kirshak — New York City
Martha Stasiuk — New York - North
Maria Polanskyj — New Jersey
Iwanna Shkarupa — Ohio
Lubomyra Kalin — Chicago
Marta Rudyk — New England
Theodosia Kushnir — New York — Central
Maria Odezhynska — Liaison for Branches-at-Large

AUDITING COMMITTEE

Joanna Ratych — Chair
Roma Shuhan — Member
Iwanna Hankewycz — Member
Lidia Kolodchin — Alt Member
Nadia Sawczuk — Alt Member

Olha Rybakiw — Parliamentarian

Irena Chaban — Editor-in-Chief "Our Life"
Tamara Stadnychenko — English editor "Our Life"

КАНЦЕЛЯРІЯ СУА / UNWLA Inc. HEADQUARTERS:
Електронна пошта/e-mail: unwla@worldnet.att.net

108 Second Avenue, New York, NY 10003
(212) 533-4646 Адміністратор бюро — **Наталія Дума**
Office administrator — **Natalia Duma**

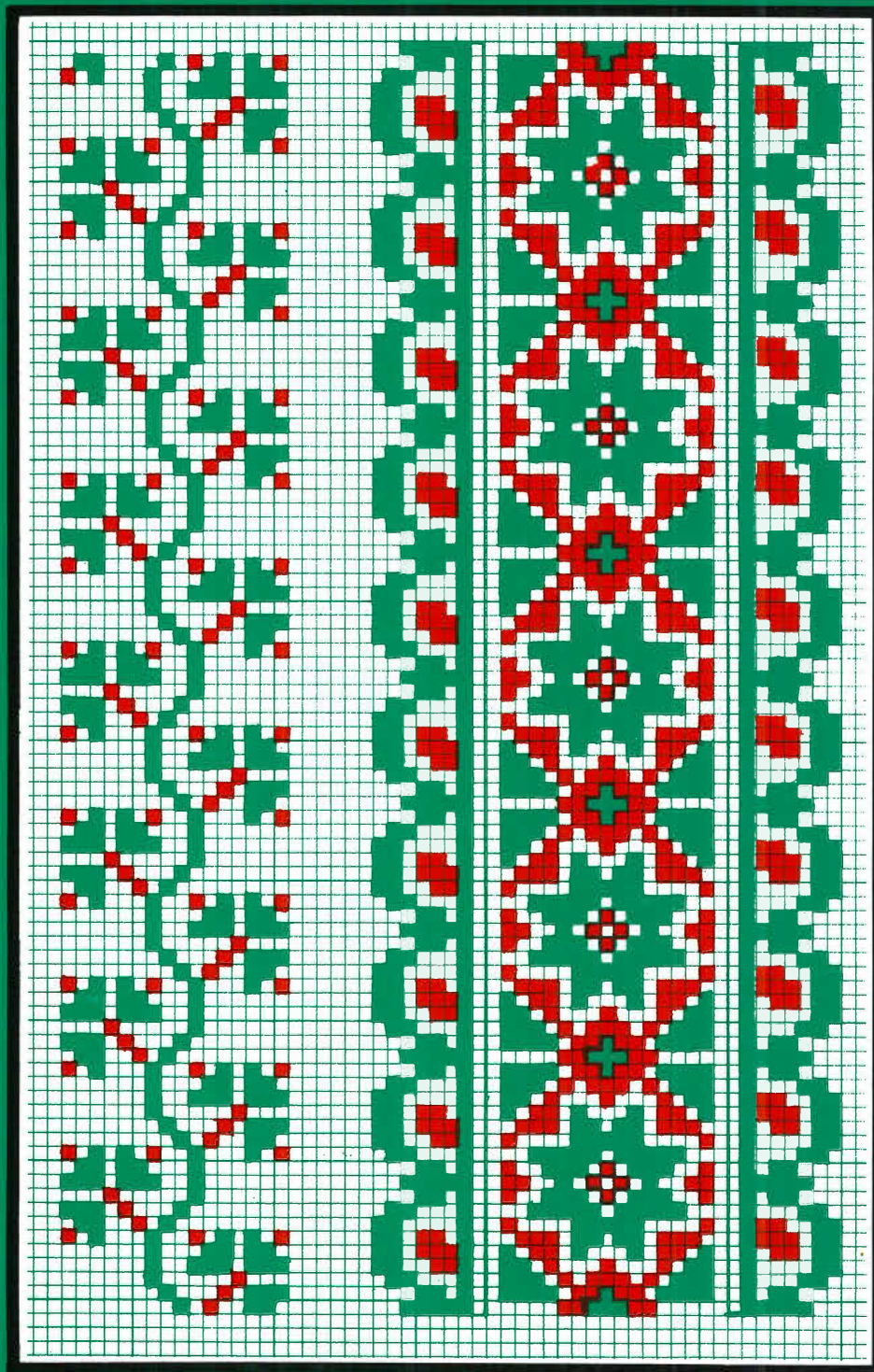
Години урядування: від 10:00 до 4:00 по пол.
Адміністратор-бухгалтер "Нашого Життя" — **Орися Яцусь**
Business Administrator "Our Life" — **M. Orysia Jacus**
Tel. & Fax (732) 441-9377

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА / UNWLA Inc. SCHOLARSHIP PROGRAM:
171 Main Street, P.O. Box 24, Matawan, NJ 07747-0024
Tel.: (732) 441-9530; Fax: (732) 441-9377
Luba Bilowchtchuk, Chair

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ / THE UKRAINIAN MUSEUM:
203 Second Avenue, New York, NY 10003
(212) 228-0110 Fax (212) 228-1947
E-mail: UkrMus@aol.com

Periodicals Postage Paid at New York, NY and at
Additional mailing offices (USPS 414-660).

108 Second Avenue, New York, NY 10003

Із збірки "Взори до вишивання" видані накладом А. Хойнацького у Львові 1983 р. З колекції Євгенії Бачинської Федусевич. Вишивати нитками ДМС червоними ч. 666 і синіми ч. 996.
From "Patterns for Embroidery" published by A. Khoynatskyi in Lviv. 1983. From the collection of Evhenia Bachynska-Fedusevych. DMC red # 666, blue # 996.